

Forfatter: Michaëlis, Sophus

Titel: Giovanna. En Historie fra Staden med de skønne Taarne

Citation: Michaëlis, Sophus: "Giovanna. En Historie fra Staden med de skønne Taarne", i Michaëlis, Sophus: *Giovanna. En Historie fra Staden med de skønne Taarne*, 1901, s. 1. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-michs_06-root.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Giovanna. En Historie fra Staden med de skønne Taarne

NORDISK BIBLIOTEK

X

1901 L.BUDDE: JULEFORTÆLLINGER
ILLUSTREDE AF CARL THOMSEN 1901
MED KOMPOSITIONER AF J. P. E.
HARTMANN

XI

1901 SOPHUS MICHAELIS: GIOVANNA 1901
ILLUSTRERET AF J. F. WILHJELM

XII

1901 SOPHIE ELKAN: oocoocoo
1901 DRØMMEN OM ØSTERLAND
MED VIGNETTER EFTER
FOTOGRAFIER

OMSLAGSTEGNING AF GERDA
ERIKSON

XIII

1901 KRISTOFER JANSON: o o o o o
MIDDELALDERLIGE BILLEDER 1901
ILLUSTRERET AF LOUIS MOE

Tidligere er udkommet:

1900 IX. Bernt Lie: Hildir, illustreret af Thorolf
Holmboe; VIII. Oscar Levertin:
Magistrene 1900
i Osterås, illustreret af Nils
Kreuger; VII. Vilhelm Bergsøe:
Falskmøntneren,
illustreret af Nørretranders.

VI. Vilhelm Krag: Marianne,
illustreret

1899 af Louis Moe; V. Selma Lagerlof: En
Herregaardshistorie, illustreret af Georg
Paulli; IV. Karl Larsen: I det 1899
gamleVoldkvartér,
illustreret af Frants Henningsen.

III. Axel Lundegaard: Asra, illustreret

1898 af Thyra Kleen; II. Alvilde Prydz: Sylvia,
illustreret af Ose. Wergeland; I. Sophus
Bauditz: Sporsne, illustreret af 1898.
Frants Henningsen.

BIND, FORSATSER OG FÆLLESTITEL TEGNEDE AF GERHARD HEILMANN

KØBENHAVN OG KRISTIANIA

DET NORDISKE FORLAG

BOGFORLAGET: ERNST BOJESEN

Stockholm: ALB. RONNIER

3

GIOVANNA

4

5

SOPHUS MICHAËLIS

**GIOVANNA
EN HISTORIE FRA STADEN
MED DE SKØNNE TAARNE
ILLUSTRERET AF J. WILHJELM**

**DET NORDISKE FORLAG
(ROGFORLAGET: ERNST ROJESEN)
1901**

6

6000 EKSEMPLARER

LANGKJÆRS BOGTRYKKERI
KØBENHAVN

7

INDHOLD

- Side
- I. Staden med de skønne Taarne..11
- II. Kondottièren 19
- III. Vinhøsten..... 31
- IV. Giovannas Frihed..... 45
- V. Noli me tangere..... 53
- VI. Santa Fina..... 63
- VII. Kysset 77
- VIII. Døden..... 85
- IX. Hjertet..... 92
- X. Manden.....105
- XI. Foraaret.....114
- XII. Barnet.....125
- XIII. Falken*.....135

*

8

Udkommer samtidig paa Tysk ved Marie Herzfeld

9

TIL MIN HUSTRU

10

11

I

STADEN MED DE SKØNNE TAARNE

Landskabet vugger sig omkring den lille By. Man nærmer sig til den over bølgende Høje, der sløres af Olivenskove, som var de indspundne i graagrøn Silke. Naar Vejen løfter sig over en Bakke, ligger Byen forsænket i en Bølgedal og vinker med sine Taarne. Den ligner en Murkrone, trykt ned over en af Højene. Vejen snor sig, og Staden bliver borte. Rytteren traver Bølge op og Bølge ned og stirrer efter Staden som efter et Sømærke.

Nærved ser det ud, som havde en haard Haand fra Himlen slaaet ned i denne Skov af Murpiller. Som var Taarnene splintrede og kappede i et Uvejr. Som var Hattene blæst af. Kun et enkelt bærer endnu sin Taghjelm, der stritter paa fire Piller; under dens Hvælving hænger en Klokke. Den holder for Tiden sin Malmtunge rolig. Rebet falder lodret ned i Taarnet.

Fra det Øjeblik, Bymuren slaar Bom for Rytterens Ridt og Porten velvilligt aabner sit sorte Gab og sluger ham ind i Stadens 12armsnævne Gader, klasker Stenen højtbralrende Larm af Hestens Sko. Murene svarer og Middelalderen slaar ham isnende i Møde. Kulde og muggen Luft strømmer ud fra de kantede Vinduesvælg. Dørene udpuster Mulm, som førte de ind til hugne Gravkamre. Ingen kommer over Tærskelen uden at krumme Nakken. Gaden er lagt med Sten, der ligner Fliseskæl paa Bugen af et Fortidsuhyre. Skyggen ligger dorsk og udaander Kulde i alle Smøger, som en Drage, der har sneget sig i Skjul for Solen. Kun oppe i de høje Taarne hersker Solen og sender Spejdeblik gyldent lysende ind ad Karme og Luger uden at kunne lodde til Bunds i Byens iskolde Grundmørke.

Hvad betyder alle disse Taarne, der højner sig op i Himlen som sværgende Fingre fra en forstenet Haand? Eller som stejlt rejste Følehorn, der spiler sig i Solen for at stirre ud over den skønne Omegn?

Det er sraaa og spinkle Babelstaarne, ikke for at entre Himlen, men for at se hinanden over Hovedet. Smaa Forfængelighedsspir som de, der hver Dag taarner sig i Menneskers Bryst.

Der kom en Dag, hvor en af denne lille Bys mægtige Familiefædre fandt, at han boede for lavt. Han sad i sit Palads som en Ørn i sit Tremmebur. De store Vinduer i nederste Stokværk var tilspigrede 13med et Net af Jertraller. Bag dem sad han med gule, nidskinnende Øjne og saa, naar hans Genbo spankede over i Domkirken straalende som en Paafugl med udslaget Slæb, behængt med Kæder og broderet med Stene, som var han en hellig Monstrans i Stedet for et Pengeskrin, fyldt ved Ager. Naar hans Hustru og hans Døtre skred ved hans Side, stod Brokaden om dem tøndestift, saa de kunde sluppet Benene fra Jorden uden at falde. Og den samme opblæste Nar gik daglig i Kirken, hvor han havde købt Kapel og lod Alterbillede male i dyre Domme af en Sieneser.

Men Ørnen i Tremmeburet gav sin Grav Døden og Djævelen. Han levede ikke mere end denne ene Gang og fandt det en daarlig Trøst at knejse med Hovedet paa sin Ligsten. Han hørte til de Salvucciers stærke og fornemme Æt, som Kejseren altid havde kunnet lide paa i sin Strid med den magtgriske Pave. Han vilde i levende Live løfte sit Hoved over denne lille pralesyge og nidske Stad og skaffe sig videre Udsigt end de Taaber, der gik og fejede Snavset af Fliserne med bramrende Silkekaaber.

Saa krøb hans Taarn i Vejret. Det voksede som en Palmestamme, og Ørnens Rede flyttede i Højden med den. Inden længe behøvede han ikke mer at sidde bag Traller og faa ondt i Øjnene af Genboens forgyldte Kirkeoptog. Han sad højt nok til at overse hele Taget paa sin Genbos Palads, til at kunne udspejde alt, hvad han tog sig for i sin Udengaard, og til, om det lystede ham, at spytte ham ned i hans Baret, der skinnede som en tyrkisk Kuppel.

Men Ardinghellierna gik dernede og saa med Smil og Grin, hvorledes Taarnet voksede, og de tænkte ved sig selv: Blot det ikke revner, blot det kan bære ham, saa han ikke en skønne Dag dumper ned som en Storkeunge, der ikke er flyvedygtig. Men saa længe blev de ved at kigge opefter, til det gjorde ondt i Halshvirvlerne, og de fik Lyst til at flyve op og se, hvad Medbejleren glantede efter fra sit høje Hjal. Og Nysgerrigheden veg for Forargelse, da de kom udenfor Porten og saa Salvucciernes Banner plantet paa Tinden selv til Tider, da Podestà'en ikke flagede. Endnu var Staden dog ikke Salvucciernes, skønt han sad og kroede sig i Højheden, og der hang pragtfulde Tæpper ud over Brystningen, og deroppe sad de og hældte Oliepropperne ud af deres Vinflasker, saa Stadens brave Borgere fik Spildet i Hovedet.

At klage til Øvrigheden hjalp ikke. Og naar Ardinghelli-Overhovedet forlangte at faa Urostifteren i Tale,

viste Tjenerne ham grinende op ad en Himmelstige af Trapper. Det stemmede lidet med hans Værdighed at gaa til Vejrs ad anden Mands 15Trappe. Da han ikke vidste andet Raad, begyndte han selv at bygge.

Saa krøb ogsaa Ardinghelliernes Taarn i Højden. Da der ikke byggedes nøje efter Lodlinie, løb Taarnene let sammen over Gaden som et Par Væddere, der stanges. Men Salvuccio sad paa Toppen af sit og saa haanligt ned paa Medbejleren som paa en foragtelig Stodder, der hiver efter Vejret for at naa op.

De fjendtlige Familier havde i Aaringer ikke skiftet Ord, før en Dag Ardinghello stod paa sit Taarn, der lige netop var ført i Højde med Modstanderens. Murskeen var lagt bort og Stilladset fjernet fra den ene Side. Ardinghello ventede det Øjeblik skulde komme, hvorfor han havde bygget Taarnet. Men Fjenden lod længe vente paa sig. Først ved Solnedgang steg Salvuccios Hoved op af Lemmen. Ardinghello kunde ikke styre sig, til han var helt oppe.

— Salvuccio, jeg forbyder Jer at kaste Skarn paa min Grund.

— Og jeg, Ardinghello, forbyder Jer at tiltale mig paa min.

— I ser vel, at jeg staar paa min egen.

— Næppe nok. Mig synes, Eders Stillads hælder lidt for meget til min Side. I skulde rette Eders skæve Hals.

— Pas paa, at jeg ikke retter Eders!

— Pengepuger!

— Vindsæk!

— Aagerkarl!

16

— Fædrelandsforræder!

Stænk af denne Ordflom dryppede helt ned paa Gaden. Nysgerrigheden greb fler og fler. Hvad byggedes disse Taarne for? Holdt de Udkig med deres Landgaarde deroppe fra? Eller skiftede de hemmelige Signaler med Fjender udenfor? Nu tudede de hinanden Ørerne fulde. De lod blæse Horn, som gjaldt det at sprænge hinandens Trommehinder.

Lidt efter lidt kravlede alle Byens vigtigste Slægter i Vejret. De kappedes i Taarnbyggeri. Skuepladsen for Udveksling af Artigheder og Uartigheder forlagdes til de høje Regioner. Somme tog Nætterne til Hjælp, for at Naboerne næste Dag skulde finde sig overfløjede.

Staden lignede en standende Kævl mellem lutter Taarne, der slog ud med Armene og pudsede prunkende Vejrhaner paa hinanden. Raseriet gik saa vidt, at Raadet paa Podestà'ens Opfordring maatte sætte en Grænse derfor. Paa det, at ingen Privatmands Taarn skulde tilrane sig Herredømmet over Staden set udenfra, sloges fast, at intet maatte overskride Urtaarnet i Højde. Og endnu højere end dette strakte selve Kommunens Taarn sig som større end alt Folket.

De mange Taarne hang med deres Kroner som knækkede Træer. Men Naget mellem de to Familier kuedes ikke. De havde kun eet nødtvungent Fællesskab, Brønden. Men for ikke at støde sammen ved dens Kant, indrettede de sig Tridseværker og lange Liner, saa Vandet kunde hejses op, ganske vist i samme Spand, thi Brønden havde kun Plads til den ene. Undertiden stod de ved hver sin Line og reves om Retten til at faa først at drikke.

En Gang fandt to Unge paa at hejse andet op af Brønden end Vand. De vekslede søde Elskovsord paa Bunden af den tomme Spand. De spærrede et Hav af Kærlighed 18inde i et lille Brev. Til en Dag Pigens Fader opsnappede Brevet fra den unge Mand af den forhadte Slægt. Han befalede sine Husfolk aldrig mere at hejse Vand af Fællesbrønden. Derimod naglede han Brevet til Bunden af Spanden efter at have befamlet det med Fjendskabets giftige Fingre. Og i Genbofamilien var der flere, som blev syge og døde, fordi dette Brev var falden i urette Hænder.

19

KONDOTTIÈREN

Der var rundet over hundrede Aar, siden Taarnene blev studsede og siden Spanden bragte Gift mellem de to Huse. Hver af de fjendtlige Familier havde for længst gravet sin egen Brønd, men brugte i Fællesskab den gamle til Afløbskule for Familiehadet. Den stod brøstfældig med forvitret Marmorkant. Vandet havde stadig trukket sig ned i Dybet. Den, der stirrede i Brønden, saa ikke sit Hoved genspejlet paa en Stump blaa Himmel, men et skummelt og grønskimitet Svær, hvor alskens blegt Mos og lyssky svinglende Planter rottede sig sammen i en svampet Vildskov. Et giftigt Kær groede dernede, en sur Stank stod op fra den forbandede Brønd.

Saa ofte Kondottièren Leone de' Salvucci vendte hjem til sit Palads, spyttede han instinktmæssig fra Hesten ned i det onde Svælg. Han tænkte næppe over det. Han havde gjort det fra lille Dreng, fordi han havde set Faderen gøre det. Men han havde aldrig spurgt om den egenlige Grund. Han betragtede det lige saa selvfølgeligt som at stikke Fingren i Vievandet, naar han traadte over en Kirketærskel.

Staden med de skønne Taarne laa nedsunket i Forfald. Det skyldtes Naget imellem de to Slægter, der engang havde bragt den til at blomstre. Taarnene var længst krøbne nedad. Der var dem, der kun betragtede dem som høje Stabler af Sten, hvorfra der kunde tages til Istandsættelse af gamle Huse. Der groede Græs over Stadens forsømte Fæstning. Paa nedstyrtede Bastioner laa gamle Skydemaskiner og trøskede hen i Træet som Mumier. Ingen rejste mere Banneret deroppe. Kom det en sjælden Gang op, var det fremmede Hænder, som rejste det, og Firences røde Lilje og Mediciernes gule Pillekugler, som blafrede Fremmedherredømmets Pris over en afhængig Stad.

Leone de' Salvucci var borte fra Staden i mange Tider. Han havde lært Krigshaandværket hos Sforzaerne i Milano og lejet sine Manddomsaar bort i fremmede Staters Sold, altid valgt den Højestbydendes Dukater i den Overbevisning, at de lugtede mest af den retfærdige Sag. Den retfærdige Sag var omskiftelig og ustadig. Den svævede som en Naadens hellige Due over skiftende Stater, og Leone kæmpede altid under den. Han forstod at holde Mandstugt i de sammenløbne Knægte, hvis Sjæle han købte for Guldklang paa Trommeskind. Han vandt deres Hengivenhed ved en enestaaende Koldblodighed i at afgøre alle vanskelige Tilfælde med det radikaleste af alle Midler. Intet var saa probat som Døden. Døden for Opsætsighed, for Ulydighed, for det mindste Kvæk af en oprørsk Tunge. Døden — fandt Leone — var den sikreste af alle Hjælpere, den største og uimodsigeligste af alle Menneskehedens Velgørere. Der groede idel Godt af dens Spor, Lykke og Velstand af dens Nedslag. Der var aldrig bedre at tjene, end hvor der var ryddet rigtig op i et Slag, aldrig friskere Strømning, end hvor Døden skyllede rask væk i en By. Leone saa i Døden sin usvigeligste Vaabenfælle. Gav han blot Tid — den svigtede ikke. Den havde knækket Halsen paa hans haardeste Fjender, og levede han længe nok, skulde han komme til at lægge forsonende Evighedsblomster paa selv sin bitreste Modstanders Grav. Giv Tid, giv Tid! Leone kendte ingen Andagt som den at knæle paa en Fjendes Marmorplade og med fugtige Øjne læse Guldskriftens tavse Stemme: Bed for hans Sjæl! Han bad i usigelig Fromhed.

Saa ofte Leone var vendt hjem til sin Fødeby og havde spyttet i Brønden, spurgte han først og fremmest til Dødsfaldene. Sjældent spurgte han forgæves. Der var altid pillet lidt op i Befolkningen, og Leone modtog alle Budene med det ene aabenhjertige Svar: Det gaar jo godt! Camposantoerne smykkedes, Kirkerne fik skønne Epitafier, der gik Lys i Masse til Dødsmesser, Klokkerne klang festligt, Ejendomme blev tilfals, Embeder ledige, ubehagelige Ansigter forsvandt: Sandelig, det gaar godt!

Men i Længden gik det ikke godt for en flink og rastløs Haandværker. Der faldt Fred over Staterne. Al udenbys Krig stilnede af. Den Krig, der var fornøden, lavede Borgerne selv, uden fremmed Indblanding. En dygtig Kondottièr kunde snart ikke mere tjene til Brødet. Det lumpne Gadepak brød Brostenene op og sloges paa Brødknive og Skomagerysle. Der var ingen Brug for Mænd af Faget. Alle fuskede i Næringen. Leone kunde rejse fra Stat til Stat og forgæves søge Arbejde. Raadene bad ham gaa Fanden i Vold. De havde strøget Kondottièr-Kontoen af deres Bøger.

Gammel og graanet, men lige ivrig i sin Næring sad Leone bestandig i Sadlen rundt paa Landevejene. Han tog til Takke med, hvad der kunde falde for. Lod sig leje for en Uges Tid, naar det drejede sig om en regelmæssig Belejring af en forhadet Røverbande, om Grænsebevogtning, om udvidet Polititjeneste, om Ledsagelse af Varetransport.

I Staden med de skønne Taarne havde der aldrig været en Soldo at fortjene. Dèr holdt han kun til, fordi det var hans Fædrenehjem, og fordi han dèr havde sit eneste Afkom boende, en Datter, der var vokset op i det gamle døde Palads som en spinkel og skælvende Mimose paa det tynde Muldrag, Tiden har aflejret paa en Mur. Dèr boede han selv i Aarets døde Tider. Sommeren tilbragte han paa en Landgaard nær ved Poggibonsi.

En Dag kom han ridende fra Pisa. Han havde tjent Staden mod Smuglere og selv benyttet Lejligheden til at smugle sig adskillige Kostbarheder i Land, deriblandt flamsk Brokade og Ædelstene fra Levanten til sin Datter.

Paa Hjemvejen fik han Lyst til at se, om Druerne i Poggibonsi var tjenlige til Høstning. Han elskede disse snoede Veje, der bestandig bød paa nye Overraskelser. Villamure og Spir dukkede frem over Højene, flankerede af dunkle Cypresser som af en højtidelig Æresvagt. Klostre skød sig indbydende frem med Loggiaer og Klokketaarne paa de skønneste Steder. Hist og her stod et spinkelt Løvtræ og skælvede fjernt og enkelt mod den sene gyldne Eftermiddagshimmel.

Brun som en Mavrer sad han tung i sin Sadel med de lange Sporer slappe ned fra Hælen, Den røde Baret havde han skubbet bag i Nakken; sparsomme hvide Haartjavser krøb frem derunder. Pande og 24Mundvige havde skarpe Furer som skaarne i Træ. Som en dybt ætset Befaling laa Rynken mellem de smaa blaagraa Øjne, der stirrede langt. Snittene omkring Munden var som forstenede Skældsord og Trusler. Halsen var tyk af Sener som af snoede Reb.

Hans to Svende red med hver sin Pakhest, belæsset med Skrin og aftagne Vaaben. Hjelmhuer hang ved Sadelbommen, Jernpiker laa over deres Skuldre.

25

Ved Villaen befalede han dem at ride i Forvejen. De havde ikke fortjent noget Hvil eller nogen Slurk Vin.

Alene drev han om paa sine Vinmarker og befølte de modne Druer. Rankerne hang som slatne Bryster, der har givet Afkommet al deres Saft. Men Drueklaserne tyngede Stængerne fra Elm til Elm, som truede Loftet med at synke ind i den lange lave Vignegang.

Det raslede henne Aed den høje Mur; Leone vendte sig om og saa en Mand i Færd med at svinge sig over. Han kastede sin Malchus, som han rev fra Bæltet, efter de lange gule Hoser. Den brede Klinge klirrede fra Stenen.

— Holdt dèr, for Djævelen!

Hoserne standsede ikke. Nu red de over Skrævs paa Muren.

— Fejge Tyveknægt! skreg Leone.

Hoserne sprang tilbage, og Manden gik ham i Møde. Leone kendte straks den yngste Spire af Huset Ardinghelli — en tyveaarig Knægt med hvide Hjerter indsyet i sin blaa Vams, der havde løvtakkede Svøb om Hofte og Albu. Haaret sprang ham ned over Øjnene, og Næsen stod i Sky som et af de gamle Taarne.

— Nu skal I staa mig til Ansvar, Messer Leone! sagde han og fnøs ud af Næsen.

— Jeg skal smøre dig Ansvarret paa din Ryg med de Vinstokke, hvis Druer du vilde smage.

26

— I lyver, Leone. I véd, jeg vilde ikke stjæle.

— Hvad klavrer du ellers over min Mur for paa dine gule Kyllingebe?

— Jeg ventede at se Eders Datter og ikke Eders forbandede Fjæs, Leone. Saa længe I holder hende i Byen bag Laas og Tremmer, maa jeg forsøge at se hende i det Fri.

— Nu skal jeg forsøge at dreje Halsen om paa en sølle Kramsfugl, jeg har fanget i Donen, sagde Leone ganske naturligt.

— Skab Eder ikke, Leone.

— Jeg skal klynge dig op som en Tyv.

— Jeg har ikke stjaalet.

— Du har gjort Indbrud.

— Kun for at se den, jeg elsker.

— Du skal aldrig faa hende at se, det sværger jeg dig ved San Rocco.

— Om jeg saa skal bryde ind i Eders Palads, skal jeg faa hende i Tale. Det sværger jeg ved Eders Datters Ære.

Kondottieren svarede ved at slaa ham i Knæ med sine flade Hænder. Med sin ene Haand holdt han begge hans i Skruestikke, til han havde bundet dem sammen med et Ærmesvøb, han rev af hans Dragt.

Han bandt ham til Hesten og red ud af sin Villa. Hans Fange bed sin Harmes og Smerte i sig og fulgte det skarpe Trav gennem Vejstøvet uden en Klage. Inden længe tabte han Pusten og blev mørkerød i Ansigtet.

27

To unge Mænd stod udenfor Porten til Nabogaarden. De traadte ud foran Hesten.

— Hvad har denne Mand forbrudt? spurgte den ene.

— Ikke mere end I selv! svarede Kondottieren og sporede Hesten frem for at ride ham over Ende. — Det er nok, han er min Fange.

— Men han er ikke Eders Hest. — Med sin Dolk skar han Baandet over, medens hans Kamerat holdt Hesten ved Bidslet. Før Leone i sin Forbløffelse fik draget noget Vaaben eller raabt sine Svende an, der red langt forude paa Vejen, havde de trukket sig tilbage til Portaabningen, hvis Fløje de holdt rede til at lukke.

Kondottieren huggede Hesten ind mod Porten.

— Det skulde I ikke gøre, med mindre I selv har Lyst til at gaa frivillig i Fælden. Vi lukker Jer inde, saa snart I kommer indenfor Porten.

— Landevejsrøvere! Udlever mig paa Øjeblikket min Fange!

— Landevejsrøvere er vi ikke, men gode Florentinere. Vil I føre Klage mod os, kommer I til at gøre det for Herreraadet i vor By. Men I vil høste liden Ære af at have villet rende en ædelbaaren Herre til Døde som et Dyr.

De stængede Porten uden at agte paa hans Trusler. Han raabte og larmede længe udenfor, sparkede i Plankerne og raslede med klirrende Vaaben. Men støttende deres Gæst gik de op til Gaarden. Den ene bød ham Sæde paa en Stenbænk, den anden gik efter Vin.

Den unge Rinaldodegli Ardinghelli havde endnu ikke mælet et Ord. Han stønnede og gispede sit Aandedræt roligt. Blodet sank igen til Hjertet. Han nippede af Vinen, den ene af Herrerne skænkede for ham.

Saa rejste han sig og bukkede dybt og høvisk for hver af dem.

— I gode og ædle Herrer, jeg har endnu ikke Vejr nok til at takke Eder af mine fulde Lunger.

— Kære Herre, svarede den, der havde skaaret Baandet over, — I har allerede takket nok. Uden at spørge Eder om Hjemstavn og Navn byder jeg Eder velkommen her paa mit Landgods, som jeg nylig har arvet, og hvor jeg selv er for første Gang. Jeg beder Eder være min Gæst som denne udmærkede og herlige unge Kunstner fra Firenze, Domenico Bigordi, der er paa Vejen til San Gimignano for at smykke Stadens Kirker med sit skønne Talent. Jeg selv er født Florentiner som han og hedder Gentile Cavalcanti.

De omfavnede hinanden. Rinaldo trykkede begge sin Værts Hænder saa heftigt, at han klemte Mærke i sine Fingre af en Ring, den anden bar. Han greb hans Haand og beundrede den. Gentile svarede med stiltiende at trække den af og smilende at fæste den paa sin nye Vens Haand. Rinaldo lod henrykt den store Ædelsten spille i Lyset. Saa gav han sig til at betragte den florentinske Maler, som kunde han være et sjældent Dyr.

Domenico var fornem afmaalt i alle sine Bevægelser, enkel i sin fine, farvemættede Dragt. En kort, rynket Overkjortel af vinrødt Fløjld faldt i skønne Folder for Bryst og Ryg ned over Bæltet. Den lille Hue af samme Stof sad paa et tykt, begsort Haar, der blødt bølgede ned om de brede, blaaladne Kinder. Naar han saa, var det altid med løftet Hage og med Blikket halvt fra Siden. Men han saa ikke som andre, greb ikke Øje med Øje, men lod sit Blik krese i en evig Uro.

Rinaldo iagttog med aaben Mund. Endnu mere blændedes han af sin unge Vært. Gentile Cavalcanti bøjede sit Hoved paa Halsen, som var hver Bevægelse et Udslag af høvisk Elskværdighed. Han aabnede sin skønttegnede Mund, som havde Ordenes Velklang gjort den vindende. Han smilede ikke. Men fra Øjnernes lysbrune gennemsigtige Pupiller lyste en aaben Mildhed ud over Ansigtets hele Ynde. Selve Blikket var som et Kærtegn, en Solstraale, langt fra det indsmigrende, men tillidvækkende, rent og varmende. Pandens fine Bue vedblev at være synlig under det tykke, kastaniebrune Haar, der lokkede sig ned om Tindingerne. Selv Huen syntes kun at afslutte den skønne rene Hovedform, og Farven i hans prunkløse Trøje, der gik højt op i Halsen om den lille fine Linkant, og i de slanke Klædeshoser var kun Nuancer af Haarets egen Farve.

Overfor denne fine Florentinerkultur følte Rinaldo sig som noget af en Barbar. Hans pjuskede Pandehaar rystede under hans stejle Kast med Hovedet. Hans Haand- og Armbevægelser, der førtes i i Stød, syntes

grelt at brydes mod deres runde bløde Kurver. Men hans Øjne spyede Flammer, da han fortalte, hvad han vilde paa Kondottièrens Villa.

— Ved Santa Fina, sagde Maleren — for at bruge en indenlandsk Ed, hun maa være dejlig. Kan I beskrive hende for os?

— Beskrive hende? — Umuligt!

— Hvorfor?

— Jeg har aldrig set hende.

— Hvoraf véd I da, at hun er dejlig?

— Ved Giovannas Skønhed, fordi hendes Gnier af en Fader ikke under Verden Synet af hende.

31

III

VINHØSTEN

Leone de' Salvucci red til Staden i rasende Ophidselse. Han kunde ikke paa Stedet tage sig sin Ret, som han plejede. De to Svende skulde jo tilse Pakhestene og Varerne, de bar. Han red, saa Støvet sprøjtede ham om Ørene. Han hørte Hesten tygge i Bidslet, som aad den Hakkelse af Jern. Og før han vidste af det, holdt han for Byporten og bandede Vægterens Sendrægtighed med at aabne.

Der var allerede halvmørkt i de snævre Gader. Hesten klaprede stærk Støj op af Fliserne. I de skumle Gadedøre sad Beboerne og hilste ham Godaften. Han svarede ikke. Hesten bar ham, den kendte 32selv Vej og Gade. Og med eet sad han stille i Sadlen foran sit eget Palads med de to Taarne.

Aldrig kom han hjem, uden at hans Hjerte tog til at hamre udenfor disse stejle graa Mure med det ene lange smalle Dørhug, ad hvilket haade Mennesker og Heste fik Adgang, med de faa og spredte Vindueskarme, der lurede som dybt indtrukne Øjne.

Hver Gang han holdt Hesten an for disse Mure, var det, som et Lig laa og ventede ham derinde. En Uge havde han ofret paa sin Bryllupslykke, saa havde Haandværket kaldt ham. Da han næste Gang vendte hjem, var det for at finde sin unge friske Hustru som et maanedgammelt Lig og for at hilses af et spædt Barns Graad. Hver Gang han siden standsede foran sit Palads, slog der Dødskulde ud af de dybe Vinduer og troede han at høre Graad bag de tykke Mure.

Leone spyttede i Brønden og lod Blikket glide ad sine Mure helt op til Taarntinderne, der endnu gemte lidt af Solnedgangens Guld. Nu smilte han ved Synet af denne graa og sprukne Mur. Han saa en lille hvid Kvindehaand kærtegne det gamle Fængsel. Paa alle Fremspring havde den plantet Blomster og stillet Urtekrukker frem. Der var en hel lille Balkon fyldt med Slynggrønt. Nogle svaje hvide Liljer holdt sig svimle fast under et Vindu, nikkende 33over Afgrunden. Ud gennem Jerntallerne nederst borede en krøget Nerie sine lystørstige Skud. I øverste Stokværk hang brogede Østerlandstæpper ud fra Karmene. Han saa den lille hvide Haand gøre det altsammen. Andet saa Staden ikke af hans Datter, der fra Karmens høje dybe Skjul sendte bly og fjerne Øjekast ned i den tavse Byverden uden selv at blive set.

Efterhaanden var Liglugten vegen fra det gamle Stenhus for alle disse Blomsters rolige, livsvangre Aande. Dødsskyggen var veget for den Glans, denne lille Pige kastede om sig. Kondottièren vidste sit dunkle Fædrenepalads beboet at et lyst og fint, rent og skyldfrit Væsen, der med sine spæde Fingre fik de gamle haarde Mure til at blomstre og lagde sine unge Arme som Rosenlænker om hans solsvedne og forhærdede Nakke.

Ingen vilde have kunnet kende Leone de' Salvucci indenfor disse Mure. Alle Kløer var trukne ind, alle Furer slappede. Løven fandt Behag i at lade sig trække i Knurhaarene af disse smaa slanke Fingre. Krigerens Skræmselsmaske var lagt af. Han talte med halv Røst. Udenfor Husdøren lod han sine Sporer spænde af.

Inden Dørs var hvert skærende Vaaben banlyst. Han listede paa Taaspidsen for at naa sit Kammer og vaske sig, inden hun hørte hans Komme. Han sleb sine barkede 34Krigernæver med Pimpsten for at faa dem rene.

Men Giovanna havde kendt hans Hests Hovslag i Gaden, og hun kom ham springende i Møde for at omfavne ham.

— Rør mig ikke, hviskede han i en ynkelig Tone. — Jeg er støvet som et Svin. Pas dog paa dine Hænder og dine Klæder.

Men hun kyssede ham midt i hans varme og snavsede Ansigt.

Giovanna havde saa godt som ingen Mennesker set uden sin Fader og sin Amme. Alligevel udfoldede hun en medfødt Anstand, ubevidst som den Duft og Farvefinhed, en Blomst naturnødvendig vikler ud af sit Svøb, naar det sprænges i Tidens Fylde.

Hendes Gang over de glatte Flisegulve var blød som en ung Kats. Man hørte ikke mere Lyd af hendes usynlige Sko, og hun løftede Fødderne med samme spændstige Sikkerhed. Sit Hoved bar hun højt og blomsterslankt over de nøgne Skuldre og den til Brysterne blottede Hals. Haaret laa fra det hvide Skil paa Issen blankt og glat til begge Sider, tykt over Tindingerne som stramme Bundter af brun Silke; men ned over Ørerne faldt det spredt og kruset, ringlet i Enkelttraade af Farve som Solskin. Brynene sad højt i Panden som et Par tynde Buer, der kun skulde vise det store brune Blik fuldt opslaaet. Næsen 35havde endnu noget af sin barnlige bløde Form uden faste Linier, vibrerende og spilet om duftmodtagelige Næsebor. Munden havde samme vege Form, Læberne gled blødt ud i Omgivelserne og var kun kendelige paa deres blege og fugtige Rosenfarve. En Halskæde af store Koralkugler lod ved deres blodmættede Farvefyldte denne Mund og den fine Hud synes dobbelt jomfruelige. Ellers bar hun intet Smykke uden et skjult i en tynd enkelt Traad, der gled ind ved de spæde Bryster. Disse kunde kun kendes paa det hvide snævre Liv ved en sagte Svulmen, der fik de rosenfarvede Ærmers Snørelidser til at spændes og knirke ganske svagt.

Saaledes saa de tre unge Mænd hende, da hun et Par Dage efter kom ridende med sin Fader til Villaen i Poggibonsi for at begynde Vinhøsten. De dukkede sig bag Gentiles Villamur. Blodet blussede i deres Kinder, medens de strakte sig efter det forbidragende Tog. En stor gul Straahat sad over hendes Nakke og blev ved at lyse som en Glorie.

— Hende gad jeg set rødme, sagde Domenico og svang sig op paa Murkanten som i en Sadel,

— Hun kan ikke rødme, sagde Gentile. Man rødmer kun over ublufærdige Tanker.

— Da skal jeg faa hende til at rødme, 36sagde Rinaldo, om jeg saa skal bryde ind i hendes Kammer ved Midnat.

— Det er Ord, I selv burde rødme over, sagde Gentile. Kvindeskønhed er til at dyrke, ikke til at krænke.

— Men til at nyde som den Vin, vor Nabo Manddraberen nu skal til at høste.

Fra alle Kanter kom der strømmende Høstfolk til Kondottiærens Vinmark. De bragte Stiger og store Kurve. De spredte sig over Vignen som Fugle i Løvet. Mænd og Kvinder krøb op under de bugnende Stænger og klippede Klaserne ned. De fyldte Kurvene med de duggslaede Bær, hvor Saften sitrede bristefærdig bag tynde blanke Hinder.

Leone gik om og anviste Plads. Han ledede Nedplukningen, som en Feltherre overskuer en Træfning. Han tilsaa, at Byttet førtes til de rette Kar. Piger og Koner kom barfodede med de svingfulde Kurve paa deres Hoveder og hældte Indholdet ud. Leones Øjne saa sikkert og søgte frem hver syg eller ufuldbaaren Klase, der gled med Overfloden. Han klaskede dem de daarlige Bær i Hovedet, saa Saften masede ud. Han skældte og han vragede. Og ved hans Side gik Giovanna med de smaa hvide Hænder og glattede efter og rensede stilfærdigt ud og fjernede, før han saa det.

Vinbladene begyndte at vifte paa de lettede Ranker. Smaa hvide Skyer gled frem paa den dybe blaa Himmel, der pustede 37sin stærke Aande ned over de svedige Høstfolk. Solen var langt nede og skinnede gennem Kurvenes topstablede Druer som i halvt gennemsigtige Ædelstensklaser. Der pumpedes Vand fra Brønden, og Mændene begyndte at tvætte de solbrune Ben for Støv.

Persningen skulde begynde. Leone ejede et eneste Marmorkar, der var gaaet i Arv i utallige Slægtled. Det stod fyldt med de største og skønneste Klaser, hvis sorte Blod luede som i slebne Sten.

— Giovanna, min lille Datter, sagde Leone og løftede hende paa sine Arme. Nu skal du indvie min Høst og perse mig min Vin saa ren og god som du selv.

Fra hun var en lille toaars Pige var hun vant til denne Skik. Men i Aar stod hun første Gang som en Jomfru i lange Klæder, og Pigerne maatte binde hendes Skørter op. De blottede hendes Ben til Knæet, og

Faderen løftede hende over Marmorkarrets Rand og slap hende. Og hendes fine, fuldt udviklede Lægge sank ned og blev borte blandt de blaasorte Druer. Og løftende op i sine Klæder, med Øjnene fæstede ned i det røde Drueblod, der sivede ud under hendes Fødder, begyndte hun at træde. Saa blev Skridtene til en langsom Rytmetakt, et Par Dansetrin frem og et Par tilbage. Og alle Høstpigerne stod omkring og sang den gamle Høstsang.

Men der var mange Druer i Karret, 38 flere end noget Aar tilforn, og Giovanna var ivrig og ferm, og hun traadte Druerne, til Blodet kom i hendes Kinder, og hun rødmede — af Flid.

Kondottieren saa til med henrykte stærke Øjne. Mer end hundred slagne Fjender elskede han dette unge rene Pigelegem, der traadte ham det første Bæger Vin. Han tænkte paa de florentinske Despotløse og de daarlige Lege, de efter Bygtet drev paa deres Villaer, naar de samlede deres utugtige Pigebørn og klædte dem nøgne og smed hver i sit Persekar, hvor de boltrede sig som vilde Nymfer og persede deres Elskere Vin, som døbttes efter dem: *Vino di Giletta*, *Vino di Nonna*, *Vino di Simonetta*. Det var at besmitte Bacchus' rene Kilder med disse Skøgelemmer, der badede sig i Vinen. Nej, her stod Uskylden selv og indviede den jomfruelige Drue og rødmede henrykt over at kredense sin Faders rige Høst.

Han løftede hende op af Karret og lagde hende i Armene paa Pigerne. De bar hende i Triumf paa deres Skuldre, som kunde hun være den unge Bacchus selv, og kyssede Drueblodet, der randt i Strømme over hendes skønne hvide Ben.

Leone borede sit Sølvbæger ned paa Karrets Bund og fyldte det med stærk og solfyldt Saft.

Straks efter begyndte Mænd med kraftige brune Lemmer at stampe i de andre 39 Persekar. Høsten kvastes, og Mosten flød. Og fra alle Struber lød Sangen i knitrende Rytmer.

I Nabovillaen sad de tre unge Mænd krøbne op paa den højeste Stenbalkon og stirrede ud efter denne Sang. De vidste, den skønne Giovanna var derinde, og skønt Afstanden var for stor til at skelne hende i de brogede Høstfolks Skare, tænkte de kun paa hende, paa hendes unge Læbers Vin, der var mere jomfruelig end den, der nu skulde perses, paa hendes spændstige Fjed over Jorden, paa hendes oprakte Arme, der plukkede Klaserne ned, paa de overmodne Bær, der trillede ned i hendes Brysters uudviklede Løndom.

Gentile Cavalcantis Ejendom var forsømt. Der var ingen velplejet Vin at høste. Den syntes forvildet og hang halvmoden og halvkvalt af altfor vildtgroende Elme. I den lune Aften lejrede de sig inde i Vignens tunge og tætte Bladetelt, tændte et Baal og laa hyllede i deres Kapper omkring Ilden og nippede til de syrlige Druer, der hang ned over deres Hoveder.

Talen gik om Elskov.

40

Rinaldo var nylig vendt hjem fra Venezia, hvor han havde lært Elskovens halsbrækkende Mysterier at kende. Han fortalte om Gondolfarten i de smalle Kanaler, om Øjne, der funkede ud fra Felzens Skygge, om Damer, der sad under Spanskrørsbuerne som straalende Paradisfugle i aabne Bure, om den glidende Berøring mellem Gondol og Gondol, som naar to Hænder langsomt berøres i Flugten. Glødende Blik fra sorte Masker. Glimt af Balkoner, hvorfra Roser daler ned over Poppaen. Bølgeplasken saa blid som Kys. Slanke, strudsferjerydede Morer styrende Gondolen med en purpurfarvet Aare. Rialto-Broens hede Strøm af Elskovsøgende. Nætternes eventyrlige Serenader i Ly af skumle Paladser. Maanen som en stum Spejder, der lukker sit Øje med sølvhvide Skyer i de rette Øjeblikke. En Rebstige plasker i Vandet. Gyngende Entring af en Balkon. Rinaldo havde ingen Rose ladet ligge, intet Blik ladet ubesvaret.

Domenico smilte ad hans Hidsighed.

— Du taler, som var du et Rovdyr i Brunsttiden, Rinaldo. Livet har andre Maal end at besejre Kvinder. Hver Erobring, du gør, røver en Del af din Livskraft. Da vore skønne Fruer og Jomfruer gaar ledige, medens vi Mænd arbejder, vil de altid samle større Kærlighedstrang, end vi har Tid at tilfredsstille. Maadehold, Rinaldo! Det er værre at forfalde til Kvinder end til Vin. Drik ikke mer, end du kan sove bort i en Nat. Og lad aldrig Kvinderne tage andet fra dig end den Tid, der ikke er skabt til Arbejde.

Gentile laa foroverbøjet med Hovedet støttet paa begge sine Hænder. Hans sammenknebnede Øjne stirrede ind i Ildskæret, der blinkede i de silkefine lange Øjenhaar. Han strøg det fremoverfaldne Haar bort med sine lange hvide Hænder, rettede sig i Vejret og greb en Drueklase. Han lod den spille foran Baalet, saa Kernerne deri viste sig dunkelt omflydte af purpurskinnende Saft. Saa sagde han sagte:

— Hvorfor taler I altid om Elskov som en Vare, der falbydes paa Torvet? For mig er det hverken Elskov, der gramses tilfældig som en Rose, faldende fra en Balkon, ej heller er Elskov som en Fiaschetto udsøgt Vin, man til natlig Gammen lukker sig inde med i sit Kammer. Elskov er ikke de Kærtegn, som enhver finder paa Gaden. Elskov er netop ikke det, som er til for enhver, som kan erobres med smukke Klæder, nogle Flovser,

en Lommefuld Dukater, Klimpren paa en Mandolin eller en Smigersang for en koket Dames Øre som Sus i en Konkylie. Tro dog ikke, Amor er en Pøbelgud, der strør sine Gaver i Grams. Tro ikke, noget af det er Elskov, som kildrer Eders Sanser og faar Eders Forfængelighed til at rejse sig. Tro ikke, det er Elskov, som I kun 42oplever for at prale deraf den næste Morgen. Tro ikke, det er Elskov, som faar Jer til at spanke paa Torvene i skønne Klæder som Paafuglehanner med alenlangt Slæb. Tro ikke, Elskov er en Kilde til Stolthed og Pral, til Kapestrid og Erobring, til Overmod og Sejrsfølelse. Alt, hvad Mænd elsker at betro til Mænd og Kvinder til Kvinder, kalder sig ikke Elskov med Rette. Hvem bruger Elskovs hellige Navn om Dyr, der mødes, om Hoppen, der vrinsker efter Hingsten, om Hund, der snuser til Hund? Hvor vover I at kalde det Elskov, at I afløser hinanden i samme Dames Gunst? Se disse Druer — hvem af Jer vil spise dem med Lyst, naar I har set en anden slikke Duggen af deres Kinder? Hvem tager de Kerner i sin Mund, som en anden lige har spyttet ud? Al den Elskovsfrugt, I nyder, er ormstukken eller bidt af fremmede Tænder. I betragter Venus' Rige som et alleomfattende Skøgemarked, hvor alt gaar paa Omgang i Eders Mund og i Eders Favntag. Elskov er et misbrugt Navn for al den Pøbelfølelse, der lider af Skøgebegærets evige Hunger. Hvor den sande Amor har traadt sine Spor, skyder Græsset aldrig mer. Men til alle Jer, hvis Sanser er overgroet med Kærlighed som en Mark med Ugræs, er der endnu aldrig faldet et Frøkorn fra hans Vinger. Thi det vilde have kvalt al anden Vækst.

43

Gentile havde helt lukket sine Øjne. Han plukkede langsomt Drue for Drue af Stilken og kastede dem ind i Baalet. De sydede og sprang med et Knald.

Domenico saa fra Siden hen paa ham med sit rolige forskende Blik: — Man skulde tro, Gentile, at I havde vandret en Tur paa den himmelske Eng, hvor den guddommelige Dante saa Beatrice gaa og sanke Blomster. I tror altsaa, at den sande Elskov kun lever i Drømme?

— Jeg tror, der er mere af sand Elskov i saadanne Drømme end i alle de Sejrvindinger, Rinaldo har hragt hjem fra Venezia og Firenze.

— Kyske Gentile! lo Binaldo og gav sig til at snappe Druer af en Klasse med sine glubske hvide Tænder. — Uden Fortrydelse, bild Eder ikke noget ind. Hvorfor skal vi spytte i hinandens Vin? Hvorfor vil I anstille Jer som en smægtende Martyr i den lille Gud Amors Torturkamre? Vil I nægte, at Eders Følelser er de samme som vore for den skønne Giovanna, som i Dag har traadt sin Faders Vinperse med sine blanke Fødder. Endnu i Dag er den Vin som Sukkervand, der ikke frister mig. Men om nogen Tid er den gæret, og den vil vinde ved Omlagring. Det er med Elskov som med god Vin. Drik den ikke for tidlig!

— Jeg har aldrig elsket, sagde Gentile og slog sine Øjne helt op mod Baalet. 44Jeg elsker heller ikke Giovanna de'Salvucci. Han kastede hele Resten af sin Drueklase i Ilden.

— Godt, at I siger det! sagde Domenico. I Følge Eders egen Lære elsker I hende netop, siden I nægter det.

45

IV

GIOVANNAS FRIHED

Da Vinhøsten og den første Gæring var til Ende, red Kondottiøren tilbage til San Gimignano med sin Datter.

Duggen laa over Støvet i store lysende Vanddraaber, som Hestene knuste under deres Hove, prustende i den skarpe Morgenluft.

Tre Mænd gik Hestene i Møde med store Drueklaser i Hænderne, med Vinløv slynget op ad deres Arme og vundet om deres Huer.

Leone kendte Rinaldo og red paa ham for at gribe ham. Han vendte sig tilbage efter sine Svende, men saa, at Giovanna havde holdt sin Hest an, og gjorde uvilkaarlig det samme for at se paa hendes sikre, solbeskinnede Ansigt.

De tre unge Mænd bøjede sig dybt for hendes Hest, og medens de to vedblev at holde Hovedet sænket, løftede Domenico sine kloge Øjne og saa paa hende:

— Fortørnes ikke, Madonna, at tre unge Mænd saaledes hylder Skønheden midt paa Alfarvej. Skylden er ikke vor, 46men Eders udmærkede Faders, som to Gange har vist os bort fra sin Villa og nægtet at modtage vor høviske Hilsen.

— Ved Gud, om ikke Frækheden holder til paa Alfarvej nu om Dage, sagde Leone og red til. Den Indbrudstyv og hans Kamerater vover endnu en Gang at komme mig for Øje. Men nu skal I ved San Rocco alle tre staa mig til Ansvar.

— Messer Leone, svarede Domenico og klappede roligt hans Hest paa Halsen; vi staa Eder netop nu til Ansvar. Her kan Eders skønne Datter se, af hvad Art de Indbrudstyre er, for hvem I holder hende bag Laas og Mur.

Leone vilde svare. Der laa en Aare som en tyk blaa Orm over hans Pande. Men Giovanna greb om hans oprakte knyttede Haand og faldt ham i Talen.

—Ønsker I, at jeg skal se Eder an som høviske og ædle Herrer, saa maa I ikke begynde med at lyve min højtelskede Fader paa. Han er hverken min Dørvogter eller min Tyran. Det er af egen fri Vilje, jeg ikke ønsker Omgang med min Slægts Fjender.

—Leve den stolte og dejlige Giovanna! raabte Rinaldo og fæstede sine Druer til den brede, guldbroderede Bringerem paa hendes Hest, idet hun sporede den frem. Domenico kastede sine Ranker over dens Manke; men Gentile, som indtil nu ikke havde løftet sit Ansigt, lod sine Druer 47falde under dens Hove. Giovanna hilste ingen af dem. Kondottiërens Rytterfølgte travede skarpt afsted.

Da Leone red op for sit Palads, glemte han for første Gang at spytte i Brønden. Han hjalp sin Datter af Hesten, rakte hende sit Nøgleskæppe i Døren og sagde:

— Det er af egen fri Villie, Giovanna, at du for Fremtiden gaar ud og ind. Du er renere og finere end jeg, men i Stolthed er du din Faders Datter.

Hele Staden blev Giovannas Ejendom. Hun udfandt helt andre Stier og Krinkelveje til Collegiatadomen end den vante Gang. Faderen førte hende ved Haanden til alle Byens Porte. Snart gik hun tryk og kendt igennem dem, selv naar hun var alene. Hun gik og aandede gylden Høstsol paa de fredelige Skrænter under Stadmurens Fod. Som en Varmedis sitrede Solen tilbage fra Græsset, hvor nogle smaa gule Blomster blev ved at komme — Santa Finas Violer kaldte Børnene dem. Naar hun sad i Græsset, kom halvnøgne og halvville Unger løbende og kravlende fra alle Sider. Travle Fingre fandt Blomsterne frem af Græsset og lagde dem i hendes Skød blot for at turde røre ved hendes Brokadesskørt, der var indvirket med Guldpalmer paa vinrød Bund, som var selve Guds Moder stegen ned fra Altret inde i Domen. De boltrede sig ned ad Skrænten som kaade Kid og løse Føl. 48Oliventræerne svajede under klatrende Pigelegemer, der ikke bar andet end en Skørtepjalt over de nøgne Lemmer. De svang sig op ad Muren efter Stenbræk i Revnerne, efter Firben, der smuttede lodret i Vejret.

Herude kom Giovanna til at tænke paa den stakkels lille Helgeninde Fina. Saaledes havde hun ikke kunnet gaa paa Volden i gyldne Klæder og plukke sine egne smaa gule Blomster. Hun havde ligget inde i den klamme By i et fattigt og skummelt Rum, lam og vanfør paa sit stive Bræt, syg til Døden, men helbredende andre blot ved at røre dem med sine stakkels visne Hænder.

Naar hun atter betraadte Byen og følte dens haarde Stenflager under sine Fødder, slog Luften fra Santa Finas Sygekammer imod hende. Gaderne aandede Mørke og Kulde ud af Døre og Vinduer som fra syge Svælg. Solen kransede Paladserne og Taarnene med gyldne Kroner, men dybt nede i den graa Stenskygge, hvor Solen ikke naaede, lurede Sot og Elendighed lyssky og uden Haab. Trindt i de klamme Smøger laa der Vanføre nok. Giovanna hørte Hosten hive skinger Genklang fra de mange Stenvægge; hun saa rødt betændte Øjne stirre rindende i Mørket; hun saa kræftbidte og halvfortærede Stakler belejre Kirkernes Døre, saa hun næsten maatte træde paa visne Lemmer 49for at naa ind. Al den hellige Finas Sygdom florerede i Byen, men den lille blege Helgeninde var der ikke længer til at gøre Underværker; hun laa inde i Domkirken i sit Marmorskrin; og kun faa var de Troende, som hentede sig Trøst i hendes Kapel, og endnu færre de, som troede stærkt nok til at blive karske.

Giovanna laa saa længe paa Fliserne foran Finas Alterbord, til hun syntes at føle sine Ben stive og kuldetagne, som den lille Helgeninde maatte have mærket det. Hun bad saa længe, til hun havde samlet en altovervindende Styrke i sit hede Ønske om at gøre godt mod alle Byens Syge og Værkbrudne. Med nedslagne Øjne, som for ikke at spilde noget af sin Styrke, gik hun fra Kapellet og ind i klamme og stinkende Rum, lagde sine Hænder paa fugtige Pander, rørte ved visne Lemmer, der var som Tudser at tage paa, rakte febersyge Læber at drikke og fjernede med sine hvide rene Fingre Smittedraaber fra vædskende Øjne. Naar hun saaledes følte paa et sygt Lem, kunde hun helt lukke sine Øjne og drømme, at hun var den hellige Fina

selv eller hendes Sendebud med Troens dybe Lægekraft sitrende ud af sine hede Fingerspidser.

Men hendes Hænder gjorde ingen hastige Mirakler. Deres Tryk kunde lindre, men ikke hele. Giovanna tænkte, at hendes Tro ikke var stærk nok. Det gjaldt som at være langmodig. Der skulde mange Besøg til, at en Syg kunde mærke hendes gode Vilje. Sot og Pest var at ligne ved Synden selv. Uden daglig Modstand aad Saarene sig frem. Giovanna var ung og uøvet. Ofte blev hun træt og fandt Lede ved Fattigdommens Pjalter og Sygdommens onde Stank. Naar hun traadte ud af Kirken, kunde hun pludselig slaa sine Øjne helt op og se Guldtraadene flimre i sit Skørt og huske, hvem hun var. Saa veg hun til Side, ræd for at røre ved de savlende Tiggere, der krøb som Utøj om hendes Fødder, og smed Mynterne til dem, som var disse paa Forhaand urene af de Hænder, der snappede efter dem. Kondottieren rystede paa Hovedet ad hendes Trang til at gøre godt. Hans Mening var, at Smitsot og Usselhed, Stank og Raadsaar var uadskillelige fra Fattigmands Hus, og han begreb ikke, at nogen af fri Drift kunde søge Skarnet op. Der laa nok endda udenfor Husdørene. Det var godt, man sad til Hest lige til sin egen.

Byens unge Herrer sendte hende Blikke saa stærke og skarpe, at hun længe troede, noget sad galt i hendes Dragt, og gav sig til at rette paa sit Haar eller føle efter Snoren paa sin Hals. Mange hilste hende, men hun besvarede aldrig nogen Hilsen med mere end et næppe mærkeligt Nik. Rinaldo syntes intet andet at have at gøre end at krydse hendes Veje aarle og silde.

51

Særlig kresede han om hende, naar hun sad paa Voldskrænten og legede med de pjaltede Unger. Han nærmede sig som en Humlebi til en Solsikke.

— Hvorfor gaar I altid efter mig, Herre? spurgte hun en Dag, modig midt imellem Børnene.

— Endelig, sagde han, endelig et Blik, hvorefter jeg har tørstet saa længe. Endelig et Ord til den Sultne.

Giovanna lo et Par bløde befriende Kluk.

— I ler, Madonna?

— Ja, jeg ler. Det er første Gang, jeg hører disse udødelige Ord om Sult og Tørst, som min Amme har fortalt mig, bruges af unge Elskere.

— Er de da saa latterlige?

— Ja, hvad synes I? En ung Herre med Guldringe paa alle Fingre og Silkestafferinger for Brystet taler om Sult og Tørst. Og hvorfor til mig, Herre? Jeg er dog ikke Spisevært. Men jeg vil give Eder et godt Raad fra min Amme: Inden I mere taler om Elskovssult, smukke Herre, saa prøv blot en Dag eller to, hvad virkelig Sult og Tørst vil sige, inden I igen gaar med Amors Bettelstav.

— Eders Amme har allerede krydret Eders Tunge med sin Pebervisdom. Ak, I véd endnu ikke, hvad Elskov er.

— Men det gør I, erfarne Herre. Man ser det af Eders Ærmer og Eders Hoser. 52 I kender den Magt, der ligger i stærke Farver, i grønne udsyede Kløverbloster paa en hvid Vams, i vanilleduftende Haarsalver, i lange Neglespyd. Ak, men vælg et mere værdigt Maal, Herre.

— I er Solen for mig, Madonna, sagde han med sit mest gennemborende Blik.

— Ak, nu gaar Solen ned, og jeg gaar hjem — uden Følge — som Solen, sagde hun og rejste sig.

— Men hver Nat, Madonna, hver Natflagrer min Elskov om Eders Balkon, naar I hører mit Spil.

— Ak, Herre, vredes ikke, at jeg bruger min Nat til at sove, og at min Balkon er for lille til at bære Eders Elskov. Dér kan kun staa en Urtekrukke.

53

V

NOLI ME TANGERE

Der brændte et lille rødt Lys foran Madonnabilledet i Giovannas Sovekammer. Det lyste kun saa langt, at Guldgrunden bag Gudsmoders Hoved glødede og Vievandet i det lille Malmhængekar blinkede.

Men hun gik fra Ting til Ting som ved lys Dag. Det lille Bord, lavet som til et Barn, med hvidfrynset Dug, bar en opslaaet Bønnebog med lysende Guldinitial. Det lille Timeglas stod og trak Tiden ud i sin Traad af dryppende Sand. Hun holdt det til Øret og hørte det suse. Hun tog Vandflasken fra dens Plads over det lille Vægskab med tre—fire Spændebøger, gik til Vinduet og gav sine Blomster at drikke. Foran Tralværket stod i bugede Kar en kostbar Nellike, hendes Fader havde givet hende, tynd som en kryderlugtende Fjer mod Ruden, og en Myrte med stift og busket Løv. Hun gned sine Fingre om dens Blade og tænkte paa sin Moder, fra hvis Marmorgrav den var hentet som et lille Skud.

54

Saa satte hun Foden paa sin lille snævre Balkon. Det regnede fint og lydløst som af en Si. Hun bar sine Blomster derud. Saa kunde Døren ikke lukkes. Men de store Majolikakrucker beroligede hende. De to Blomster var Fader og Moder, som stod paa Vagt for Døren. Hun smilede i Mørket og saa over paa det skumle Genbohus. Der var for langt til et Spring over Gaden. Ingen andre naede herop end de lette Svaler, som byggede i den stenhugne Karm.

Hun stod længe i Regnen hos sine Blomster. Hun havde løst sit Haar. Ogsaa det bovnede som en Plante og sugede Styrke af Regnen. Hun følte, at det var i Mørke, alting groede. Natten var evig. Den forbandt Fortid og Fremtid. Og hun kyssede i Regnen den Moder, hun aldrig havde set.

Hun trak sig fra Nattens usynlige og endeløse Rum ind i sit af Vokslyset begrænsede Kammer, klædte sig af og lagde sig paa sit lave Leje imellem de slanke Spær, der steg som Liljerør og bar Sengebaldakinens lette Tungefrise.

Nogen Tid laa hun og saa Guldets gløde bag Madonnas sorte Hoved. Saa stod hun op, tog Vievandskosten og stænkede sit Leje og sit Gulv. Saa slukkede hun Lyset og sov trygt ind i det dybe Mørke.

Kun Kattene vaagede. Og to Øjne, som ikke var en Kats. Da Rinaldo saa det spinkle Lys slukkes hinsides Gaden, fik 55hans Fantasi hedere Farver. Han sad i Timer og lyttede til Regnens tavse Fald med Mandolinen stum i sit Skød. Da gled Maanen ubehersket frem og kastede sig over Mursiden med sit stærke hvide Lys, saa alle Vinduesskaar gabede dobbelt sorte frem.

Det var, som Maanen sagde til Rinaldo: Saaledes stormer jeg et Hus. Hvorfor har du ikke Mod som jeg?

Han tøvede ikke længer. Han gik. Han stod paa Gaden mellem to stængede Døre. Maanen hoverede over hans Hoved. Den sprang over Kløften som ad en Entrebø. Den rørte slet ikke Gadens Bund. Lyset laa som en hvid Bro ind over Balkonen. Maanen listede paa Tyvefjed ind til hende og fæstede sine liljeblege Kys hen over hendes lukkede Øjne. Den gjorde ham selv til Skamme: Find Vej, find Vej! Kravl langs en Vandrende, hæng fast under en Gesims. For den dristige Elsker er alting muligt!

Og for Rinaldo var alting muligt. Han skelnede i det samme Vejen derop. Den maatte stige fra Brønden op til den smalle murede Bro, der forbandt de to Fløj-Fremspring. Derfra var Vejen let til den lille Balkon.

Rinaldo følte paa sin Bæltebung. Jo, Rebstigen var der som sædvanlig. Den muliggjorde et mageligt Tilbagetog, selv om Stormløbet havde været nok saa halsbrækkende.

56

Nu gjaldt det, om den gamle Brøndhisse efter Aarhundreders Forløb var til at lide paa. Rinaldo svang sig op paa Kanten af den forbandede Brønd og rykkede i Ledningen. En rusten Metalskratten ovenfra svarede, at den ikke var brudt. Briste eller bære! Rinaldo gav sig langsomt til at klatre op. Det ru Jern skar i hans Fingre. Strengene sank under hans Vægt i en svajende og klirrende Bue. Han holdt Pusten som for at gøre sig lettere, og han krøb med en Forsigtighed, som var han angst for, at den gamle Snor skulde vaagne og mærke sin egen Skrøbelighed. Den holdt, den holdt. Rinaldo greb i Brystværnet og svang sig ud paa den lille Bro. Dør red han i Luften som en Ugle paa Kanten af et Taarn. Han skyllede sine Hænder i lugtende Vand, han altid medførte i sin Taske, trak Mandolinen frem fra Ryggen og gav sig til at klimpre, men huskede paa Rebstigen og gjorde den fast. Et Par Gange aabnede han Munden for at synge, men følte sin Stemme underlig hæs og tør i Natten, lignende et indegemt Skrig, hvorimod Mandolinen kvadrede fornøjet og dagglad under det lille Skildpaddesplekter.

Rinaldo sad selv i Skyggen og saa Maanelyset skyde forbi og suges ind over Balkonen et Par Alen til Siden for ham. Det gik gennem lukte Døre, tænkte han, gennem Sprækker og Glas, gik, hvorhen det vilde. Og Rinaldo satte det tavse Maanelys i Musik og dirrede de spinkle Toner ud i Luften med samme Styrke som et syngende Insekt, der borer sig ind i Stilheden sylspidst og sikkert, til det naar den Sovendes Øre. Strengenes Guldklang svirrede i Luften som Vingerne paa en Bi, der staar stille i Luften som spiddet paa en usynlig Naal. Hans Musik fik af Maaneskinnen en besynderlig koglende Sitren, en tremolerende Indtrængen, der ligesom savede Stilheden sønder.

Naar Rinaldo var forelsket, var der kun een Strøm i hans Følelse, Vilje, Attraa. Hans Blik havde kun een Retning, lians Tanker een Vej, hans Liv kun een Bestemmelse, hans Blod een Drift. Uden sit faste, tyngdebundne Legeme var han faret som en ulegemlig Gnist gennem Rummet, gennem Mur og Træ.

Hele hans Bevidsthed flød med Maanelyset i dets ustandselige Strøm ind over Balkonen. Han spillede, som Strengene skulde gløde derved. Han spillede sig nærmere og nærmere. Hans Øjne spillede sig Styrke til. Han saa Fjernellikens Blade skælve under sit Blik. Han saa en lille rød Blomst pludselig tændes af Maanelyset, der gled frem bag en Pille. Han rejste sig og bøjede sig forover. Han saa pludselig Syner — eller — nej — Dørkanten stak virkelig frem bag Blomsterne — Døren var aaben — Døren var lukket op — Triumf! Han havde sejret — Fæstningens 58Porte stod paa vid Gab. Han tøvede ikke længer. Efter at han et Par Gange forgæves havde kastet sin Rebstiges Entrehager, greb de fast derovre paa Balkonen. Han svang sig ud i Rebstigen, hang nogen Tid gyngende i Luften, krøb saa op op sad paa selve den Tilbedtes Balkon, 59alene spærret ude fra hendes aabne Kammer ved nogle Blomstervaser — den rette Forskansning for Fru Venus.

Han vovede næppe at aande. Mandolinen hang paa hans Ryg, men Strengeklengen vedblev at flimre i Luften. Den sitrede i Maanelyset — han tyssede paa det og bøjede sig spændt frem over Nellikens Fjerblade, der kildrede hans Ansigt.

I Giovannas Søvn var der lyst Solskin. Det skyldtes ikke hans Mandolinspil. Det skød frem af hendes eget ubevidste Indre som et hvidt Kim i bælgmørk Nat. Hun sad i en Regn af Solskin ude ved Bækken i Poggibonsi med Skødet fuldt af Blomster og trak sine Fingre op mod den pilende Strøm. Vandet gled som stride Perletraade gennem hendes Haand.

Med eet holdt Strømmen op at rinde. Giovanna trak sin Haand til sig. Men Vandet fulgte efter den som bløde Kys. Der gled en hed Luftning over hendes Ansigt. Hun vaagnede i Maaneskinnet, saa et stort sort Haar bøjjet over sit Bryst og følte brændende Kys paa sin Haand, der værnende havde lagt sig over hendes Hjerter.

Giovanna besvimeede ikke. Hun skreg ikke. Hendes Sanser var i et Nu klare. Hun huskede Regnen og den aabne Balkondør og kendte Rinaldos Haarmanke. Med et Ryk trak hun Haanden til sig og 60sagde uden at løfte Hovedet fra Pudene: Men er I fra Forstanden, Menneske?

Rinaldo rejste sig halvt og lagde sit Ansigt tæt over hendes: Giovanna, min Elskede! Tak, at I lod Døren staa aaben. Vaagn dog op og se, hvem I har for Jer.

— Det ser jeg godt, svarede hun ganske højt. Det er vist Eder, som trænger til at vækkes. Det koster kun et Ord, og I er Dødsens.

— Liv eller Død i dine Arme, Giovanna! Jeg slipper dig ikke.

Han omklamrede hende. Men hun greb ham i Haaret, som var det Judith, der vilde ruske Holofernes' afhuggede Hoved fra Skuldrene. I et Spring var hun ude over Gulvet og rev en Dør op. Han hørte allerede hendes Skrig i sine Øren. Men hun hviskede kun haardt og koldt gennem Døren: Beritola! Beritola! Staa op og væk paa Øjeblikket Messer Leone!

Han hørte nogen tumle derinde. Men han slængte sig foran hende og greb om hendes nøgne Ben: Giovanna, Giovanna, kom til dig selv! Se, hvem du har hos dig!

— Kom I til Eder selv, Herre, og forsvind den Vej, I er kommen. Inden I faar set Jer om, er det for silde.

Der lød Støj og Raab gennem Dørsprækken. Lange Ildstriber løb over Gulvet ind i Maanestrimen. Han hørte tunge Tramp som af Vilddyrfødder og skelnede 61Kondottièrens frygtelige Slag-Eder. Rædslen tog ham, da Døren bragede op, og Kondottieren halvnøgen svingede sin brede Malchusklinge som et Bøddelsværd.

Han slap Giovanna og styrtede i rasende Hast mod Balkonen, sparkede sin Fod mod Blomstervasen, saa det sang helt op i hans Knæ, svang sig over Brystningen og havde lige faaet Tag i Rebstigen med den ene Haand, da Kondottièren var over ham og det skarpe, tveæggede Blad susede mod hans Hoved. Han dukkede sig. Klingens huggede i Mørket, svappede og sprang mod Balkonens Stenkant. Leone vidste ikke, hvor han havde ramt, men hørte et Skrig. Kom det forfra eller bagfra? Han vendte sig et Nu tilbage. Da han atter stirrede ned i Dybet, saa han Skikkelsen tungt klatrende forsvinde. Den var allerede langt nede. Med begge Hænder greb han i Rebstigen, løftede dens Hager af og smed den ud i Mørket. Et svagt Plump lød fra Jorden og en Tuden som af Smerte: Min Haand, min Haand, min Haand!

Ammen holdt Faklen mellem Leone og lians Datter, da han vendte sig om. Alt Blodet var sunket fra hendes Hoved. Saaledes saa hun første Gang sin Fader, som han maatte være i Slagets Brænding. Heden fra hans Øjne sved hendes Ansigt. Blodaarnerne bugtede sig som svulne blaa Orme helt op over hans Isse. Hun kneb 62Øjnene sammen. Hun rystede og følte Trang til at aabne sit Bryst i det skingrende Skrig, hun hidtil

havde spærret inde. Da blev hun sine knækkede Blomster var. Myrten var traadt ned. Nelliken hang død ned fra Balkonen, som stirrede den i Dybet efter Voldsmanden. Hun gjorde et Skridt og bøjede sig over den. Hendes nøgne Fod gled paa noget blødt og lunkent, der ligesom krympede sig under dens Vægt. Da hun trak den tilbage, saa hun i Fakkelskæret en afhugget nøgen Haand.

Da gøs hun, greb med Hænderne op for sit Ansigt, gik tilbage i sit Kammer og styrtede sig næsegrus paa sit Leje.

Men medens Smerteskrigene lød svagere og svagere op fra Gadens snævre, skumle Dyb, greb Kondottiøren den afhuggede Haand og lod alle dens Ringe spille i Fakkellyset.

63

VI

SANTA FINA

I de følgende Dage vandrede hele Staden op og ned foran Salvucciernes Palads for at se paa en af hugget Haand, der sad højt oppe over en Balkon spiddet paa Naglen af en Fakkelfholder. Naar Solen rørte den, luede alle Ringene paa de gustne Fingre.

Haandens Ejermand laa syg ligeoverfor i et Kammer, fra hvis Vindu den blodige Trofæ kunde ses. Udmattet af Blodtab var det næppe lykkedes ham at slæbe sig hjem og lade sig forbinde. Striden mellem de to Huse var standende som i de værste gamle Fjendskabstider. Rinaldos Moder stævnedes Leone de' Salvucci for Retten. Men Dommerne kendte ham fri at være, fordi han kun havde værget sin Datter og sit Hus mod Indbrud. Saa lod hun ham ad Rettens Vej afkræve Sønnens Haand. Men Kondottiøren nægtede at udlevere den: Det var Tyvs velfortjente og velkendte Straf, at hans frække Haand var stillet offentlig til Skue og Skændsel paa selve Gerningsstedet. Tiden gik. Paa 64en vissen Haand laa der mindre Vægt; men Familien Ardinghelli tænkte paa de tunge og kostelige Ringe, og Leone de' Salvucci blev stævnet for uberettiget at have tilegnet sig Kostbarheder, der ikke var hans. Men Kondottiøren tilbød Retten at aflægge et Besøg i hans Hus; saa vilde den finde Balkondøren tilspigret og ved Hjælp af en Brandstige kunne se, at de omtvistede Ringe fremdeles sad urørte paa Tyvehaanden. Retfærdigheden skulde ske Fyldest: naar Tiden selv gav Ringene tilbage, skulde det staa Ejeren frit for at opsamle dem som nedfaldne Frugter paa Gaden.

Den afhuggede Haand blev siddende som et Skræmsel, hvor den sad. Thi Leone var mægtig og halsstarrig og førte et stort Ord i Raadet. Men Niddet efter de gyldne Ringe og dyre Stene voksede, jo længer den visne Haand holdt paa dem. Himlens Fugle eller tyvagtige Findere kunde tilegne sig Familiens lovlige Ejendom. Og en tidlig Morgen var der en af Rinaldos Onkler, som skød til Maals efter dem med sin Armbrøst og pillede Fingrene ned en for en.

Giovanna var skræmt. Hun gik ikke mere ud. Hun vilde ikke høre Borgerne tale om sig paa Gaden og ikke peges paa fra Vinduer og Døre. Ingen skulde forske, om hun var glad eller nedslaaet, ingen skulde tyde hendes Miner. Hun vilde ikke mere betræde sit gamle Værelse. Tanken om Døren til Balkonen fik hende til at gyse. Kondottiøren lod den paa hendes Ønske sømme til. Selv flyttede hun ned i et af de skumle store Rum, hvis hele Lys kom fra et tilspigret Vindu, der som et stort Hækkebur vendte ud til Byen. Her kunde ingen Blomster gro. Giovanna havde heller ingen længer at passe. Kom Faderen og bød hende nye kostbare Nelliker, viste hun dem fra sig: De lugtede som Blod. Der skulde intet vokse i hendes store Celle, hvor Mørket aldrig kom frem af Krogene og aldrig kunde jages ud. Hun turde ikke engang gaa nær til det tætte Gitterværk af Frygt for at møde Øjne, der nysgerrigt var vendt op for at belure hende. Hun havde hørt, at de inde i Firenze holdt vilde Løver i dybe Kuler med glatte Vægge af Marmor, hvor deres Kløer prellede af, og med store Lemme til at fjerne fra Gitrene, for at overmodige Herrer kunde kildre de slappe Nerver ved at gaa over Dyrenes Hoveder og se deres afmægtige Spring i Luften. Hun havde en Følelse af, at saaledes stimedes Ondskab og Bagvaskelse udenfor hendes eget Bur, og at de vilde hovere, naar hun nærmede sig Stængerne.

Der var noget i hendes Jomfrusind, som var kvalt, før det naaede frem i Lyset. Lys og frejdig havde hun holdt hele sit Væsen aabent for den Ungdommens Sol af Lykke og Kærlighed, der skulde gry over hendes Hoved. Fra Paladsets graa, klamme Stengulve var hun en Dag vaagnet op midt i Frihedens grønne Græs;

men nu var hun sky som den, der engang har rørt ved en Hugorm bag den Blomst, han vil plukke. Der havde været dulgt Nyfigenhed i hendes spøgende Afvisning af Rinaldo og hans ømme Følelser, som tyktes hende forskruede og forløjede. Nu vidste hun, at Elskov ikke var nogen skæmtefuld Leg, men en drivende Magt, der fik sine Ofre til at klatre langs Afgrunde for at erobre, et hidst Begær med skoldende Aande og afsindige Ord. Og nu hørte hun af Beritola, hvorledes der i Byen snakkedes om den stakkels Rinaldo, som havde maattet bøde saa haardt for en ung Snerpes Skyld. Folk havde set dem tale sammen paa Voldskrænten, og Rinaldo forsvarede selv sin Dristighed med, at den var ægget frem af hendes aabne Balkondør og de vinkende Blomster.

Saa farlig og ond Straf var der for at være ung og umistænksom. Saaledes mistydedes en ung Piges barnlige Frygtløshed. Saaledes hævnede en forsmaaet Bejler sig paa en uskyldig Pige, der ikke havde anden Brøde end den at sige Nej til hans Begær.

Brændt Barn skyer Ilden. Men Giovanna havde ikke selv strakt blot en Finger ud mod den farlige Flamme. Den var 67udefra trængt ind i hendes kyske Uafvidenhed og havde svedet hendes unge Tillid bort som Fnug af et Frø.

Naar Giovanna sad i Halvmørket og drømte over de Vesselhorn, hun selv syede ud i sin Faders Vaabenskjorte med Sølvtraade i blødt Fløjl, hvori Fingrene sank som i Mos, tænkte hun paa, hvor nødvendigt det var at bære Panser under dette bløde Stof, et skjult og forræderisk Panser, der pludselig kunde bide fra sig mod de Stik, som trængte gennem det skønne Dække. Og hun mindedes den unge Florentiner, der ejede Villa i Poggibonsi nær hendes Faders, hans blide brune Øjne og hans hvide Jomfrupande under den lille Hue. Hun saa ham, naar han kom med disse lange spændstige Skridt, fjedrende i Skoene, med den ene Haand stukket indenfor Trøjens Pelskant og den anden tegnende smaa Halvmaaner i Luften. Naar hun skulde forbi ham i den smalle Gade, var han traadt til Side, for at hun ikke skulde vige op mod Murene. Han havde bøjet sig forover og lagt højre Haand paa sit Hjerte. Haaret flød frem om hans Kinder, og hun saa ikke hans Øjne, thi de var sænkede, som hun selv sænkede sine, naar Monstransen blev baaret forbi hende i Kirken.

Var ogsaa denne skønne blide Ærbødighed kun Sving? Og holdt hans Haand kun op om et bankende Hjerte, for at 68hun ikke skulde svides af dets Glød. Hun havde set hans Læber. Uden at tale vuggede de altid paa et blidt forstummet Ord: hans eget Navn Gentile — Gentile — hvorledes maatte han ikke sige det?

Anderledes var det med den unge Domenico, som var kommen for at male den hellige Finas Legende i hendes egen Kirke, og som havde ført Ordet, da de hyldede Giovanna med Vinrankerne i Poggibonsi. Han kom stoltserende ad Fliserne, rank og højbenet som Tranerne derude paa Engen ved Foraarstide. Han havde sit dristige Sideblik, som var det en Ørn, der maalte Afstanden til sit Bytte. Hans Haar svulmede som Nattemulm, den sorte Luv spirede om hans Hage og Læber som Skygger, der forgæves drives paa Flugt. Naar hun var gaaet ham forbi, havde hans Læber spidset sig til Hilsen som et Kys. Hans Øjne blev ved at se, og han førte Haanden i en Bue, som gjorde han et langt Pensestrøg.

Giovanna sad i sit Bur og vovede kun sit Blik saa langt frem, at hun gennem Gaden kunde se over til Loggiaen paa Podestà'ens Palads og Hjørnet af Collegiatakirken. Vinteren blev lang og ensformig. Da Sneen faldt som et hvidt Lagen over Domkirkepladsen, blev det lyst for Vinduet, som om Himlen var falden ned paa Jorden til hende, den Himmel, hun ikke havde set saa længe. Sneen laa i Dage 69derude som et hvidt og straalende Eventyr. Giovanna troede, den kunde bringe Mirakler. Hver Morgen listede hun sig til at kigge ud i den nyfaldne Sne for at se, om der ikke engang igen som i Vidundernes Dage kunde staa Grundplanen til en Kirke ridset i det bløde Stof.

Unge høje Stemmer lo dernede paa den hvide Gade. Tre unge Herrer kom vadende i Sneen med høje Træsandler spændt under Hosefødderne. De slængte Kapperne overmodigt paa de ranke Skuldre. Domenico kendte hun straks paa hans Rejsning med den venstre Haand stemt i Siden og det dristige Sving af Kappen op under Hagen. Nu sloges de med Sne dernede. De andre maatte være hans Broder og hans Svoger. Boldtene krydsedes i Luften. En slog mod hendes Vindue, saa den smulrede og føg gennem Tremmerne i løse Fnug.

Hun sad frysende i sine Skind og saa paa det hvide Fnug, der laa mod Ruden som et Dun fra Vingerne af Vinterens store stærke Svane, der fløj over By og Land. Hvor de var lykkelige frie dernede — de boltrede sig gennem den straalende Sne lige til Kirkeporten, hvor de forsvandt.

Hvem der kunde følge dem ind i det lille Kapel, hvor de stod og malede. Hun vidste fra Beritola, hvordan de stod derovre den hele lyse Tid paa Dagen og holdt 70Kalkvæggen frisk og satte deres Figurer op til lyslevende Billeder af den hellige Finas Død og Begravelse. De gik derinde bag Gitret, ikke som Tiggere med Knæbøjning og Kors, men knejsende som Helgenindens fortrolige Venner, der ikke behøvede at ydmyge sig, men steg op paa Stiger og genskabte den hellige Finas Hjem, saa alle kunde se, hun havde levet, og hvordan hun var død.

Giovannas egen Fader fortalte om Vidunderkunstneren derovre. Han malede Biskoppen og Kordrengene,

saa man kunde tage og føle paa dem og se Kirkefanen bevæge sig paa Muren. Blandt Baadsherrerne om Finas Baare havde den unge Florentiner bedt Kondottiøren selv om Lov til at male hans Hoved, og han havde først tegnet det paa Papir saa skarpt og livagtigt, som han bar det paa sine Skuldre.

En Dag, da Sneen var af Jorden og Lyset var ved at svinde af den skyede Himmel, listede Giovanna sig alene over i Domen, hyllet i sin Hættekaabe. Hun gik til Santa Finas Kapel, som hun ventede at finde tomt i det mørke Vejr. Men Gitret var lukket for, og bag det saa hun en enlig Skikkelse i en sid sort Malerkittel staa paa en Stige med lange Pensler i Hænderne.

Giovanna angrede sin Nyfigenhed og bad paa Knæ foran Gitret Helgeninden tilgive sig sin Brøde. Hun stirrede op mod 71det lange smalle Marmorskrin over Altret, og hun saa Stjernernes gyldne Prikker paa den mørkeblaa Grund bag Madonna med de svævende Engle.

— Du hellige Fina, bad hun — hvis Aand bor paa dette Sted, lær mig din Trøst at bie bunden til den samme Plet, at være brudt og vanfør i det svage Ler, men at være stærk i Ydmygheden og at kunne stige fra Forkrænkkeligheden til det karske 72Liv i Guds Nærhed. Som du er jeg bunden til denne barske og trange lille By, jeg kan ikke røre mig eller rejse mig af sjælelig Svaghed, mine sunde Hænder er uendelig kraftløse og ejer intet af dine visne Hænders Styrke, men lær mig —

Gitret foran hende klirrede. Det blev langsomt skudt op, og hun hørte en Røst hviske med en sær sølvagtig Klang: Træd indenfor, Madonna, om I vil være Eders Helgeninde nærmere.

Hun løftede ikke Øjnene, mens hun rejste sig og gik ind i Kapellet. Gulvet flød med Spande og Farvekrukker. Der blinkede Bladguld spildt over Marmorfliserne.

Ræd for atter at give efter for nogen Nysgerrighed vilde hun intet se. Hun knælede paa Altrets nederste Trin og hævede ikke sit Blik højere end til Alterbordets Underkant, der var hugget ud som en lang Række smaa Muslingskaller. Saa lukkede hun Øjnene og vilde bede igen. Men alle Tanker hvirvlede afsted i usammenhængende Strømme, hvert Ord gled for sig, og der kom ingen Bøn deraf. Andagten brødes bestandig af Lysten til at se, hvad Maleren tog sig for. Hun drejede Hovedet. Dør stod han oppe paa Stigen, lænet ind mod Væggen, og arbejdede lydløst, som var intet til udenfor den lille Plet, hvor hans Pensel bevægede sig. Giovanna skammede sig over sig selv og saa bort til den modsatte Væg.

73

Udvidede Rummet sig? Gled Væggen bort? Havde hun et Syn?

Igennem en lille Vinduesluge strøg Lyset ind fra den blaa Dag over et Bjerg med Træer paa. Der var hele Mile ud af dette lille Skaar i Muren. Frugter og Vandflaske var at se paa det lange Træbord i Baggrunden, og foran laa Fina stiv paa sit Bræt med sine lange Ben og Fødder som skaarne i Træ, men med foldede Hænder og med Glorie om sit blege fine Hoved med langt, lysende, udslagent Haar, støttet lidt i Vejret af sin Ammes Haand for at se mod den hellige Fader Gregors Skikkelse, der svæver foran den aabne Dør og omgivet af Englehoveder lover hende en nær og salig Død.

Giovanna flyttede sine Knæ over det kolde Marmorgulv og tilbad i et ukendt Sværmeri dette dagklart fremtryllede Syn. Aldrig havde hun set et Mysterium som dette. Den hellige lille værkbrudne Pige aandede deroppe paa Væggen, Paven svævede ind ad Døren som en Sky, der laa et Bjerg milefjernt bag den aabne Skodde. Dertil kunde en flad Kirkevæg bruges. De gamle Malerier derhenne i Skibet hang som vævede Billedrækker i grelle brune og grønne Farver ned om Buer og Piller. Men her lagde Væggen Rum til Kirken, videde ud og lod levende Skikkelser færdes i de nye Rum.

Der gled Trin bag hendes Ryg over 74Fliserne. Maleren skød med en lang Stang en farvefunklende Glasrude op, saa det kolde Vinterlys faldt ind. — Undskyld, Madonna, sagde igen den sølvbløde Stemme, om her bliver noget koldt, men jeg maa have Lys til mit Arbejde.

Uden at se paa hende flyttede han Stigen og steg op i Højde med det aabne Vindue. Han saa ud i Luften og dernæst paa Væggen, hans Pensel begyndte at fylde Tegningen af et Taarn med en Farve, han valgte udefra.

Giovanna havde rejst sig for at betragte den anden Billedvæg. Den var endnu kun halvt færdig; men ogsaa her havde Kunstneren faaet Muren til at vige, ja Himlen selv til at rejse sig over den Guldbrokades Seng, hvorpaa Fina hvilede i Døden med en Silkepude under sit gloriøse Hoved. Giovanna kendte Brokadestæppet, og hun kendte Kordrengene, som stod ved Fodenden i hvide Messehagler med Kirkebanneret og lange Voksløse. Hun kendte sin Faders barske skægløse Ansigt blandt Raadsherrerne i Baggrunden, og over deres Hoveder saa hun Himlen i Færd med at fyldes med Taarnene fra selve Byen. Det var San Gimignano, der rejste sig bag denne Marmornische, hvor Santa Fina laa paa sit Pragtleje og endnu efter Døden gjorde Mirakler. Giovanna saa den gamle Kvinde, der blev karsk ved at røre den Dødes Hænder, og hun saa den stakkels 75blinde Dreng, som troende knælte ved Fodenden og trykte Helgenindens stive kolde Fødder ind mod sine Øjne, til de blev seende.

Giovanna mærkede ikke Kulden, der strøg ind ad Ruden. Hun saa Malerens skarpe Profil fuglesnart dreje sig til og fra Lyset. Hun saa hans lange hvide Haand føre Penslen i bløde og sikre Strøg. Hvor Øje og Haand levede sammen og skabte Liv! Da hun gik, sagde hun stille hørligt: Jeg takker Eder, Mester, for den Fryd, Eders herlige Kunst har beredt mig.

Han standsede et Øjeblik Penslen og saa skraat ned efter hende med et lille Nik:

— I skal altid være velkommen, Madonna, om I vil gjøre mit Arbejde den Ære at betragte det.

— Og jeg forstyrres Eder ikke, Mester? Han smilede og sagde:

— Naar jeg maler, Madonna, forstyrres jeg ikke, om selve Guds Moder stod bag min Ryg og saa til. Snarere er det, som Eders Blik forstærkede mit.

Han drejede sig atter mod Væggen. Hun fulgte endnu et Øjeblik Penslens lydløse Skriftspor over Kalken og gik.

Paa Hjemvejen gennem den trange Gade saa hun ikke som før ind ad de sorte Dørgab. Den hellige Finas laa ikke længer værkbruden derinde i Kulde og Fattigdom. Hun var opstanden til evigt Liv og Forklarelse paa Kirkens Væg. Efter lange Tidens dumpe Angst for Livet aandede Giovanna endelig ud i den befriende Tanke, at der gaves Magter, som var stærkere end Elskovsdrift og Brynde, end Vold og Begær, Skaberkræfter som de, hun havde set røre sig i Domenicos levende Hænder, i hans Hoveds fuglesnare Vendinger.

Hun ønskede ikke længer at eje Finas Underkraft i sine Fingre. I Verden groede Sot og Nød mere hastigt, end nogen Haand kunde læge. Men hun ønskede at kunne drømme saa stærkt og saa levende som den stille Maler ovre i Finas Kapel.

77

VII

KYSSET

Blev Giovannas Andagt forstyrret af Domenicos Fresker, hans Andagt blev det ikke af hendes Besøg. Han arbejdede lige rastløst og syntes næppe at mærke hendes Tilstedeværelse. Han spændte sine Kartoner op, blandede Farver, maalte Feltet ud og overførte det sidste af Kompositionen paa den vaade Kalk, uden at ofre et Ord eller et Blik paa den, der saa til.

Giovanna syntes, at Santa Finas Kapel var det tryggeste og stilleste Sted i Verden. Som næsten usynlig Tilskuer tog hun Del i hans Arbejde. Hun saa Billedet vokse færdig i Livets egen Dragt, der Stykke for Stykke dækkede de grove Liniers Skyggespil over den hvide Kalk. Hendes Øjne fulgte de skabende Hænders tyste Færd, og selv var hun sikker paa, at han aldrig havde set genkendende paa hende.

Men en Dag stod han foran hende i hendes Hjem. Kondottiøren førte ham ind ved Haanden og sagde: Domenico Bigordi, der allerede er berømt over hele Toskana for sin herlige Kunst, har ønsket at afmale 78dit Ansigt, Giovanna. Jeg vil takke ham derfor og tror at vide, du vil det samme.

Hun maatte klæde sig i den samme lyse Dragt med de rosenfarvede Ærmer som den Dag, Domenico første Gang havde set hende paa Villaen i Poggibonsi. Og nu sad hun for ham nogle lyse Dage i det tidlige Foraar, som kunde kendes under Solsejlet paa den høje Terrasse, hvor Domenico havde valgt at male hende.

79

Hans Øjne gik uhindret over hendes Ansigt. Hun følte dem som et Par milde Solpletter, hun ikke kunde blive fri for, som snart var i Panden, snart i hendes Øjne og snart laa ligesom varmen over hendes fugtige Mund. Hun kunde paa sin Hud følge disse sorte Øjnes ransagende Flugt over hendes Hage og Hals. Hun fornå, hvorledes de sporede Linierne op. Kun sjældent naede de hendes egne Øjne, løb langs Randen for pludselig at styrte sig i hendes eget Blik. Da plumredes det klare Spejl i hendes Øje, og Mulmet fra hans dybe

stærke Blik slørede Lyset for hende.

Men uafhængig af disse Øjnes skiftende Greb blev hans Stemme ved at lyde med samme sølvbløde Klang. Han fortalte alt, som det tilfældigt faldt ham ind, Slagsmaal i Gaden, Munkehistorier og Kunstnerdueller; han beskrev Festerne i Firenze, Blomstermylret langs Arnoen i Foraartiden og de unge Mænds høviske Tilbedelse af deres udvalgte Damer. Han fortalte om en ung Herre, der lod sit Portræt male til kun at ses af en eneste i Verden og lod det sende til hende, hvem Devisen i hans Haand gjaldt: Tu mihi causa doloris — du er Grunden til min Kummer. Men Damen lod Billedet gaa Byen rundt til alle sine Veninder, og for hver den, der saa ind i den elskende Mands Øjne, gentog Billedet sin Kærlighedserklæring 80klæring paa Ringen mellem hans Tommel- og Pegefinger.

Domenico rejste sig midt i sin blide Latter for at rette paa hendes Hoved. Han tog med sine kølige Hænder varsomt om hendes Kinder og drejede Ansigtet frem i Lyset. Han blev staaende et Øjeblik og saa paa hendes Mund. Og som i Tanker bøjede han sig ned og trykkede et Kys paa den, idet han lukkede sine Øjne. Derefter gik han rolig tilbage, greb Penselen og malede videre. Da hans Øjne atter søgte Giovanna, sad hun ikke længer, men stod bortvendt ved Trappen.

— Men Madonna, sagde han med mild og uhyklet Forbavselse; er I syg? hvorfor vender I jer bort?

Han bøjede sig over hende. Hendes Læber skælvede og forraadte sig. Domenico besindede sig smilende ved at se denne Munds Blussen: Stakkels lille uskyldige Mund, sagde han, tog den mig ilde op, at jeg fulgte samme Indskydelse, som faar den selv til at kysse en Rose? Paany nærmede han sine Læber til hendes. Men hun undveg og sagde haardt:

Domenico, I glemmer Eder selv.

— Ja, Madonna, for at se paa Eder, men ikke for at krænke Eder. Tilgiv, at jeg tog fejl. Jeg har aldrig før kysset nogen Rose, der bar Torne midt i sin Krone.

Han sagde det med saa uforstilt Oprigtighed, at hun kom til at smile. Han 81benyttede sig af dette Smil til at genoptage Arbejdet. Mod sin Vilje havde Giovanna atter sat sig. Men Graaden blev ved at skælve bag hendes Læber.

— Ser I, Madonna — hans sølvbløde Stemme gik atter syngende over Stok og Sten, og hans Øjne saa forskende, som de plejede — jeg begriber ikke, at I endnu ikke har Trang til at give Eder Ungdommens og Skønhedens Lykke i Vold. I har dog aldrig set en Rose, som i Stedet for at lukke sig op bøjer sig ind i sig selv, som tænkte den: Jeg kan ikke unde andre at se min Blomst helt udfoldet — heller vil jeg fryse og falme inde i mit grønne Svøb. Luk Eder dog op, Madonna, og se Eders egen Dejlighed, saaledes som jeg ser den. Man straffer ikke Bien, som lokkes af en Blomst. Vort Væsen er at elske, Madonna. Al vor Evne vokser deraf. Hvad er saa naturligt, som at unge Læber mødes. Jeg tænker ikke mer derover end over at aande Duft af en Blomst. Elskov er for mig ikke en Rus, men Kilden til al Styrke. Jeg hører ikke til de Narre, som brækker Halsen paa Tagene i Maaneskin lig klynkende Hankatte. Jeg har ikke engang nogen Haand tilovers at lægge paa Venus' Alter. Men Venus lægger sin Haand paa alt mit Arbejde. Hun fører min Pensel. Tror I, Kærlighed er en Beregning, en Handel? For mig har en ung Mands Kys nøjagtig samme Værd som en ung Kvindes. 82Men I, Madonna, synes at holde Elskov i høj Pris, og jeg mærker, at et Kys af Eder kan komme til at koste Hals og Hoved.

— Ja, Messer Domenico, mit første Kys staar ikke i ringere Pris. Det er des mere uerstatteligt, jo mindre Eders eget er værd. I tog simpelthen fejl af Munden og bød i Tankeløshed mig, hvad I plejer at skænke alle andre af Eders Hjertes Overflod.

Han bukkede og sagde let spydigt og langsomt, som vilde han male hvert af sine Ord paa Trætavlen foran sig: — Jeg gentager, Madonna, at Venus vælger for mig. I Elskov er det min eneste Stolthed, at jeg aldrig har elsket uden *skønne* Kvinder.

— I havde større Ære af at have elsket een uskøn, Messer Domenico.

— Og I havde større Glæde af at føle sundt og naturligt og ikke som vise unge og dejlige Mænd, jeg godt kender, for hvem Kærligheden er et ordløst Sværmeri. De sitrer af Undseelse, naar den Tilbedte ser paa dem. De tror, at Luften, hun er gaaet igennem, efterlader en Nimbus af Lykke og Andagt. De tror, at Jorden helliggøres af et af hendes Fodtrin. De tror, at et Kys vilde fornede, at et Favntag vilde besudle. De hvisker kun deres Elskov til den blide Zefyr og beder den føre deres Klage bort til de Saliges Øer. De slaar Øjnene ned som for Solen, naar den 83Elskede gaar forbi. De ser ikke Utilfredsstillelsen i hendes Øjne, de hører ikke Længslen i hendes Suk. De er blinde og døvstumme og fatter ikke, at den Elskede først og sidst vil betragtes og kysset og høre, at hun er elsket.

— Ja, ja, hviskede Giovanna og skjulte Hovedet i sine Hænder, som lyttede hun ind i sig selv, til det første Livstegn i sit sovende Hjerte. — Og det var derfor, I kysede mig, Domenico?

Han stod forbavset over den ændrede Klang i hendes Stemme og saa paa hende med store vidtaabne Øjne:

— Derfor? Madonna, hvad mener I?

Hun saa op paa ham. Hendes Øjne havde en Flamme som Lys, der er tændt første Gang:

— Derfor, Domenico, at I vilde sige mig, at I —

Hun bævede tilbage for at tage Ordet i sin Mund.

Domenico betragtede hende længe. Hans Ansigt blev hvidere og hvidere. Det var, som alt Blodet veg sammen i to smaa røde Pletter, der brændte paa hans Kinder. For første Gang skjalv han for at tage Ordet i sin Mund. Hans Læber mimrede for at tale. Endelig gjorde han Vold paa sig og og sagde hæst:

— Nej, Giovanna, jeg kan ikke lyve for Eder. Jeg kyssede Eder for at se, om Eders blege Læber kunde faa Farve, for at se Eders første Rødmen. Nu har jeg set den. Men min egen Kind brænder højere — og jeg har ikke længer Lov at være i Eders Nærhed.

Han bøjede sig hastigt og gik. Gik fra det ufuldendte Billede, fra Giovanna, fra sig selv. Han red fra Staden endnu samme Dag, skælvende som en Skyldner, skamslagen som en Lefler, mærket af Hadet i Giovannas Øjne.

85

VIII

DØDEN

Meget tidlig paa Foraaret tog Kondottieren til Poggibonsi med sin Datter. Hun havde intet fortalt ham om Grunden til Domenicos bratte Afsked. Men med sin brutale Verdenserfaring og sin grænseløse Forgudelse af sit Barn begreb han, hvad han ikke saa, og saa alt, hvad han ikke begreb. Han havde gerne brændt San Gimignano af, havde det kunnet glæde hende. Nu var der intet, hun ønskede; han maatte selv tænke sig hendes Ønsker.

Ved Foraarets Komme var han paany lange Tider borte. Men Villaen var vel beskyttet af paalidelige Folk. Giovanna kunde trygt færdes indenfor dens Grænser. Verden udenfor spurgte hun ikke til. Beritola fortalte hende, at den unge Gentile Cavalcanti var flyttet ind i Nabovillaen og ofte red forbi paa Falkejagt; men hun fortav, at han en Dag havde faaet Besøg af Rinaldo degli Ardinghelli, der gusten og med mørke Bryn tøjlede Hesten med venstre Haand.

86

Leone de' Salvucci kom en Dag hjem fra Firenze og sad til Bords i sin Loggia. Han spøjte oprømt med Giovanna, lovede hende en god Tidende til Desserten og skræmte Spurvebort fra sit smulrede Brød. Med Næsen i sit Glas kyste han af en, der svirrede lige imod ham. Men Spurven gik paa, og først da den borede sig i Brystet paa ham, begreb han Fejltagelsen, og hans Øjne saa over Glasset en Armbrøst blinke borte over Muren.

Kondottieren sank sammen i Sædet. Mundvigene gav Blod, og han kneb Læberne sammen.

Da Tjenerne løftede ham og vilde bære ham ind, rystede han paa Hovedet. De maatte bære ham op paa Terrassen og lægge ham midt i Solen paa en af Stenbænkene, støtte ham op med Puder og vende ham i den Retning, hvorfra Skuddet var kommet. Gang efter Gang truede han med sine knyttede Hænder ud over Brystværnet. Giovanna græd stille klynkende over ham. Da de aabnede hans Vams og vilde forbinde ham, skød han alle Hænder tilside og holdt selv krampagtig sin ene Haand fast lukket over Saaret, saa Blodet piblede mellem Fingrene.

Han fo'r op, da han kendte Rinaldos Røst ikke langt borte: Har I Brug for mere, Leone Salvucci? I lod mig beholde en Haand for meget. Den venter kun paa 87et Ord for at sende endnu et Tak-for-sidst i Eders

skurvede Gribbebryst.

Blodet randt som Bække fra Leones Mund. Han aabnede sine Øjne, de var blaa som raaddent Kød, men funkledede af Blod, da han vendte dem mod Rinaldo. Hans Røst hvælvende sig som en Brobue over en Flod. Snigmorder! fik den skreget, saa styrtede Hvalvet sammen, og Stemmen rallede i Ruiner.

Til Svar lød der en skraldende Haanlatter. Rinaldo svang hoverende sin Armstump i Luften, daskende med det lange Ærme.

Før Leones kuldeblaa Øjne igen sank ind i deres Huler, saa de Giovannas Ansigt over sig. Taarerne dryppede hede i dem. Hendes Læber bævede af et Skrig, som hun ikke turde slippe.

— Det gaar ikke godt, lille Giovanna, hviskede han med et Smil, der et Øjeblik væltede Blodet fra Mundvigen. — Den Klump Jern, som har forvildet sig ind i min Mave, afskar mig fra Ordet, og dog taler den tydeligere end alle Ord. Den var Lønnen for din Dyd, Giovanna, Takken for, at jeg ikke gav dig til Pris, saaledes som det er Sæd nu om Dage, at unge Pigers Blu er til Spot og ingen Fader kan vogte sit Kød og Blod uden at lægges for Had af Gadens Vilddyr. Hvorfor kaldte du paa din Fader hin Nat, Giovanna? Naar skriger en Kvinde, som har 88 sin Boler hos sig? Hvor er vore Fædres Strenghed, der valgte deres Døtre retskafne Mænd og lærte dem, at uden Dyd har Kvinden ingen Ære, uden Ægteskab ingen Elskov? — Du græder jo over mig som et Regnvejr, Giovanna. Du vil, jeg skal tie og lade mine Ord flyde bort med mit Blod. Nej, selv om de kvæles i Blod, skal du høre dem. Du skal vide, at jeg tænkte paa dit Velfærd, inden jeg dør. Jeg var i Dag i Firenze og har valgt dig en Mand efter mit Hjerte og efter dit eget, som forkaster Løgn og Tant. En Mand af min egen Slags, der ikke ser paa en By som en Samling Skøgehuse, og ikke paa unge Piger som en Flok vilde Fugle, der selv finder Behag i at jages af alle de Høge og Falke, som flyver under Himlen. En Mand, der bygger sit Hjem som en Fæstning og værner sin Hustru som et Klenodie, der ikke henlægges paa Alfarvej. Men en Mand, der ikke vælger sig til Hustru uden den, der véd at værges sin egen Ære og ikke søger Ægteskabet som en Skærm for utugtige Lyster. Ham har jeg valgt dig, Giovanna, fordi jeg tror, du vil vælge ham selv. Livet er ikke Leflen med Følelser, ikke Leg med Hjertet som med et Legetøj, til det er slidt. Livet er at hugge med skarpe Vaaben, at bygge Skanser om sig og sin Slægt. Jeg falder paa den Vold, jeg har rejst om dig, Giovanna, men jeg giver Kommandostaven i dine svage Hænder, 89og jeg véd, du ikke vil svigte. Du vil vise disse Kvindeskændere, disse Indbrudstykke, der sætter Livet i at forføre og bedrage, at en ærekær Kvinde af egen Drift kender Pligterne mod sig selv og sin Slægts Arv.

Hvert Ord af den lange og fastformede Tale kostede Kondottieren Blod, men han holdt den, som var det før et Slag, og han behøvede intet Svar. Hans Øjne laa indsunkne under Panden. Han følte hendes bløde Læber paa sin Pande. Hun tørrede det rindende Blod fra hans Mund. Hun knugede hans matte Hænder. Mere Løfte forlangte han. ikke.

Derefter blev han greben af en usigelig Foragt for det, der var tilbage i Verden. Hans Hjerte var udtømt. Nu følte han kun Jorden under sig som den uhyre Kødskælder, hvor det gaar paa Livet løs at slagte ned for ikke selv at slagtes ned. Han havde set for meget Kød til at tro paa Kødets Opstandelse. Et raaddent og navnløst Aadsel var alle Tings Ende. Selv en Stump Marmortavle over hans Knokler vilde kun bruge et Par Øjeblikke af Evigheden til at forvitte.

Hans døende Vilje sled Laagene op fra de halvbrustne Øjne for at maale den Verden, der skulde blive ved at leve uden Savn af ham. Han saa gennem en blodfarvet Las af sit før saa stærke Syn en kold og ufølsom Himmel og forbandede den, at den ikke styrtede ned og knuste 90alt det andet med ham selv. En Akacie hvirvlede sit Løv som pisket af Storm. Hans Blik sved som en Lue over Vin- og Olivenhaverne. Han syntes, han sank i en Sumpbund af Aadsler. Hvor længe endnu skulde Menneskene krybe om paa den som vingeløse Aadselfluer, der lægger deres hvide Spy? Pludselig huskede han de femhundredes Dukater, Staden Pisa var bleven ham skyldig. Hvorfor kom de ikke klingrende gennem Luften og dalede over hans iskolde Hænder? Nej, hvad Varme var der i Guldets, dette Djævelens Metal, som Menneskene reves om. Om al Verdens Guld regnede over ham, kunde det ikke redde hans Liv fra den store Kødskælder, hvor Kejser og Tigger lugter lige raaddent. Han saa Menneskene trave i Pisa, som gjaldt det Livet, Skibe glide som vindfyldte Kugler over Havet, Købmændene skrigende og slaa ud med Armene paa Firenzes Torv, medens Skøder og Forskrivninger raslede paa Vekselerernes Borde. Alting støjede af Liv. Men bi! men bi! Hvirvler ikke Somre og Vintre i rasende Hast over Jorden? Blusser ikke Blomsterne for straks at visne, Druerne for at raadne? Flyver ikke Døden som en Pest fra Mand til Mand? Svæver den ikke over Hovedet paa hver, som er stolt af Livet? Forbi! Forbi!

Leone de' Salvucci rallede, som skulde han løfte Jordskorpen fra sit Bryst. Hele 91den Solverden, der flimrede over hans Øjne, var kun det klappende Laag til den store Kødskælder. Det blaffede op og til, det kvalte ham i en Forbandelse over Livet, som blev efter ham, i den sidste forfærdelige Tanke, at han aldrig havde været til, at han kastedes ud i Intetheden som en Draa- be, der aldrig finder sig selv mere i Havet.

IX

HJERTET

Kondottièren laa i Skrin under Kapellets Flisegulv. Hele San Gimignano havde staaet under Sørgebaldakinen og holdt Lysene over Guldsvøbet om hans Kiste. Jordefærden havde faaet Glans ved Afsendinge fra Raadet i Pisa, fra Sforzaerne i Milano, fra Medicierne i Firenze. Bannerne havde dannet en Æresallé til hans Kiste. Klokkerne gik over alle Toskanas Stæder. Men paa Raadhusene stod der Opslag med Rinaldo degli Ardinghellis Navn, efter at Herolder paa alle Torve havde udraabt ham som fredløs og forvist fra al Jord under florentinsk Banner.

Som en Bølge var Hæderen skyllet over den tapre Leone de' Salvuccis Kiste. Men Bølgen var trukket bort og Fliserne faldne i Fuge over ham. Dog, der var taget Dødsmaske over hans barske Ansigt, og han vilde opstaa i Marmor med en nøgen Klinge i sin Haand.

Hans Datter knælede foran Fliserne, hvor han laa. Paa de frisk tilmurede Sten turde hun ikke træde. Kun hendes lange 93sorte Slør laa ind over dem. Der brændte mange Lys paa Alterbordet. De fyldte Rummet med Dødsmessens hede lumre Luft, der endnu lugtede af Røgelsekarrene. Og endnu hang ved Kapellets Marmorvægge som et dalrende Ekko af Sangen og Præsternes Røster, der for lidt siden var klasket fra Mur til Mur.

Giovanna blev liggende i Timer, sløvt hensunken i sin Sorg, der som en tung og kvælende Tomhed havde fyldt hele hendes Indre. Døden var hende endnu saa ny og uforstaaelig. Som hun laa dør, kunde hun uvilkaarlig give sig til at lytte, om ikke Faderen pludselig skulde begynde at tale dernedefra, at rejse sig fra sin Søvn, at banke paa Stenen. Hvorfor stemte han ikke pludselig sine kraftige Arme ud og sprængte Laaget fra sit Fængsel og væltede Stenen bort? Hvorfor raabte han ikke paa sine Tjenere, som han havde gjort endnu for faa Dage siden? Hvor kunde al denne Styrke være endelig stivnet, dømt til evig Hvile? Han var jo dog ikke taget bort fra Jorden, ikke forsvunden, ikke opløst. Hun havde set hans Ansigt i Døden, haardt, ubøjeligt, udtalende sin Trods, næsten skærende Tænder ad sin Fjende, hvidt som en Trusel. Skulde denne Trusel aldrig faa Luft, denne Trods aldrig sprænge Ansigtets Ro? Var Døden som en tusindaarig Lammelse, der først skulde brydes af Domsbasunernes Brøl? Laa han kun dør 94og ventede med krummet Tunge for at svare, med spændte Muskler for at rejse sig? Hvorfor kunde da ikke hendes hede Taarer dryppe gennem Stenen og faa de krampagtige Træk til at løsnes og de knyttede Hænder til at glide ud og de sammenbidte Tænder til at sagtnes over en Bøn og de graa strittende Bryn til at glatte sig over en fredlyst Pande? Fader, Fader — føl dog, hvor din Datter græder, du stærke og stolte Sjæl, der var for stor til at elskes af flere end een, for vild til at begribes af smaa, fejge og skulende Mennesketrælle. Ligger du endnu i din Kiste paa Post imod dine Fjender? Har du endnu i Døden skærpet dit Ansigt til iskold Foragt mod din Morder? Frygter du, at dine Fjender skal komme og triumfere over din Svaghed i Døden, og har du bidt dine Tænder sammen over en Forbandelse, som endnu efter Aarhundreder skal staa at læse i dit visne Ansigt? Fader, Fader — hvad føler du nu? Mærker du ikke, din Datter er her, den eneste, der saa dig blød som et Barn, sagtmodig som den hellige Cristoforo, naar du løftede din lille Pige paa dine Skuldre, den eneste, som elskede dig og som lever for at mindes dig.

Giovanna sukkede, saa hun selv hørte det, og det sorte Slør om hende knitrede. Der lød et andet Suk. Lysene ligesom flimrede, idet hun hørte det. Kom det fra den 95Døde? Hørte han hende under Stenen, og svarede han paa hendes Suk?

Da hun rejste sig, var hendes Knæ iskolde og stive af at ligge paa de nøgne Sten. Da hun vilde gaa, saa hun en Skikkelse, klædt i Sort som hun selv, lænet 96mod Væggen. Han rettede sig op, og paa hans stumme foroverbøjede Hilsen kendte hun Gentile.

Hun besvarede ikke hans Hilsen. Men idet hun gik forbi ham, spurgte hun i en sagte Tone:

— Hvad gør I her, Herre? Død Mands Fred plejer selv hans Fjender at skaane.

— Jeg kendte ham lidet, og jeg var ikke hans Fjende, Madonna, svarede han med en Stemme, der var endnu sagtere end hendes egen. Og han vedblev at staa med Haanden paa sit Hjerte.

Hun betragtede hans bøjede Hoved — Øjenvipperne skælvede under den hvide lokkeombølgede Pande.

— Men I gav hans Fjende Skjul til at øve sit Snigmord, sagde hun.

— Nej, Madonna, jeg var i Firenze de Dage; han snigmyrdede vort eget Venskab. Eders Sorg er ogsaa min.

— Jeg forstaar Eder ikke, Herre. I kendte jo ikke den Døde.

— Eders Sorg er min, Madonna, gentog han og slog langsomt Øjnene op uden at rette sit Hoved i Vejret. Hun havde aldrig set to Øjne saa store, saa rene, saa skønne, fugtige i Blikket uden Glans, ædle uden Stolthed, brune og gyldent lysende. De saa paa hende, tilbedende og frygtsomt, men de skjælv ikke, de saa fast og uden Blink ind i hendes, de sugede hendes Sjæl, de drog Hukommelsen ud af hendes Sind. 97Hvorfor stod hun her, hvorfor var hun til? Hun maatte sænke sit Blik til Gulvet for at se af Flisernes sorte og hvide Mønster, hvor hun var. Hun maatte stirre paa Alterlysens Flamme for at besinde sig. Hun maatte gnide sine Fingre om det sorte Slør for at huske, at hun stod i sin Faders Gravkapel. Hun lukkede sine Øjne, og møjsommeligt maatte hun samle sit Livs Begivender og Grunden til hans Død. Hun slog Blikket op for at kende denne unge Mand, som stod foran hende og med sugende Øjne gentog de ufattelige Ord:

— Eders Sorg er min, Madonna.

Hun løftede Slørets lange Nedhæng og lagde Fligene endnu engang op om sit Hoved, hvorved hun forøgede Mørket, som var imellem hende og ham. Hun tøvede med at se paa ham og skjælv, da hun opdagede, at han atter havde slaaet sine Øjne ned. Saa sagde hun i en Tone, hvis Blidhed forbavsende hende selv, thi hun stræbte at gøre den haard:

— Herre, min Sorg maa I lade mig være ene om.

— Er I bange for at dele den med mig, Madonna?

— Jeg er slet ikke bange for noget, Herre.

— Heller ikke for, at Eders Fader kan høre os?

— Netop naar han hører os, frygter jeg ikke.

98

—Men I frygter ham selv. Han har lagt Tugt i Eders Hjerter.

— I tager fejl, Herre. Han har lært mig, hvad Frihed er. Han har lært mig intet at frygte.

— Jo eet, Madonna!

— Hvilket?

— Eders eget Blod!

De kunde høre Alterlysene syde. Giovanna følte Blodet hamre i sine Tindinger, saa hun troede at høre det synge og dunke i Gulv og Mure.

— Der er en Fejghed, som er større end al anden, Madonna, den, ikke at turde følge Driften i sit Hjerter. Hvad hjælper Tapperhed og blanke Vaaben, knejsende Gang og Udfordring til hele Verden, naar Hjertet sidder skjult som en træl bunden Forbryder og bider i sin Lænke.

— Og I tror, mit Hjerter lider af Tugt, Herre, og Lænker, min Fader har lagt paa mig?

— Ja, Madonna, sagde han og saa fast paa hende.

Giovanna holdt begge Hænder for sit højt bølgende Bryst: — Hvorfor kan I ikke vække min Fader fra de Døde og lade ham svare? Riv kun Stenen fra hans nykastede Grav og haan ham med dumdrigt Tale. Men jeg siger Eder, at for mig er han levende. Jeg slynger Eders Beskyldning for Fejghed tilbage. Mit Hjerter tør gøre alt, hvad jeg vil. Han skal 99være mit Vidne. Men han skal ogsaa være Eders.

Hendes Røst flammede. Gentile nærmede sit Ansigt til hendes, der laa dødningsblegt bag de mange sorte Slør. Han rystede smilende paa Hovedet og greb om hendes behandskede Haand.

— Har Eders Hjerter Mod som mit, Giovanna?

— Prøv! svarede hun.

—I er mørkeræd, Madonna? sagde han og saa paa de mange Lys. Hun rystede paa Hovedet.

Lad os se, sagde han og sprang med lette bløde Skridt hen til Alterbordet og begyndte at puste Lysene ud. Flammerne gjorde Modstand. Saa tog han sin Hue og slog dem i lange flade Dask, som dræbte han store Guldfluer en for en.

Kapellet laa i Mørke, som maatte det være Aften udenfor. Kun en lang smal Rude groede paa den sorte Væg som en dunkelgrøn Undervandsplante af Lys, der trænger ind i et sunket Skib. Og ind ad Spalten var det, som den hellige Katharina skred med sin Palme og sit knivbesatte Hjul.

— Hvor tør I? hviskede Giovanna. I slukker den Dødes Messelys.

— Saa ser han os bedre, hviskede han lige saa sagte; — saa ser han bedre Modet lyse i Eders Bryst.

Det var ikke egenlig Mod, der lyste i 100hendes Bryst. Hun sitrede, som begik hun Helligbrøde paa sin Faders Grav. Hun lukkede sine Øjne og mærkede, at han trak i hendes Slør: Hvad vover I, Herre? hviskede hun næppe hørligt. — Mere end I, Madonna. Er I allerede bange for Prøven? Og vil I blive bag Eders Panser af Sorg, i Eders Svøb af Gravtanker? Det maa bort, før vi kan tales ved Ansigt til Ansigt.

Han vikledede Slørene af hendes Bryst og Hoved med blide Hænder. Hendes Amme havde aldrig taget saa let. Der strømmede Kærtegn fra disse nænsomme Fingre, under hvis Berøring Haaret om hendes Tinding knitrede.

Han tog ogsaa hendes Hænder. De skjalv i hans, og hun vilde trække dem til sig.

— Begynder Frygten, Madonna? spurgte han, og hun lod ham raade. Han drog Handskerne af hendes Hænder og kastede dem med Slørene paa Fliserne. Selv Rosenkransen gled af og skrattede paa Gulvet. Hun bøjede sig efter den, men sank blot lige i Gentiles Arme, hvor han laa paa Knæ for hende og kyskede hendes kolde Hænder, til hun følte dem brændende. Hun kunde ikke værges sig, ikke tale, ikke drage sig tilbage. Hun bøjede sig kun dybere over ham og mærkede hans Haar som glat og tør Silke lige under sin Mund. Med begge Arme greb han om hendes Liv og tvang sit Hoved ind under hendes Hjerte.

101

— Lad mig lytte, hviskede han, lad mig lytte, om Eders Hjerte virkelig har Mod til at slaa.

Ja, det slog. Det slog som en skræmt Fugl i et lille Bur, baskende med Vingerne, flagrende, flygtende til alle Sider for at undgaa det spejdende Øre, der klemte sig ind til Burets Tremmer for at høre det slaa. Med sine lukte Øjne mærkede hun selv, hvor det skræmte Fuglehjerte gispede af Angst, i blind Rædsel for at redde sig, hamrende ud og ind, læggende sig, rejsende sig, saarende sine Vinger til Blods, med flyvende Fjer og fortvivlet til Døden. Gentile hørte dets vilde Flaksen, og hvordan det sank til Ro, til det bankede som med lange dirrende Vingeslag: Ja—ja— ja— i hans henrykte Øre. Begge hendes Hænder holdt om Brystet, som var hun bange for, at Hjertet skulde dryppe ud. Og hun følte hans Kys rinde over sine Fingre som lunkent Blod. Han behøvede ikke længer at drage hende. Hun sank af sig selv i Knæ, til hun laa paa de glatte Fliser over sin Faders Grav, besejret og sitrende, ræd for sin egen Lykke.

— Kan du høre, stolte Leone de' Salvucci, hviskede Gentile, kan du høre, hvordan din Datters Hjerte slaar? Aldrig har dit eget hamret stærkere, naar din Hest stejlede i Slaget og du jog dit Jern gennem levende Kød. Lyt, Leone, lyt og vær stolt!

102

Hendes Hænder holdt om hans Hoved. Hun tog om det, som vilde hun sanse det med sine Arme og se det med sine Fingre, skært og varmt og fast og blødt. Hun mærkede hans Mund som en fugtig Frugt, der aabnede sig under hendes Berøring; hans Øjenvipper glippede under hendes Haandflader som Vingerne af et Møl.

— Stolte Leone! hviskede Gentile. Tak, fordi du lærte din Datter at være kysk!

— — —

Det store Kirkerum laa skummelt med osende Alterflammer, der blafrede som Stjerner i Stormluft. Røgledampene drev som Skyer under de sodsorte Hvælvinger. Og i Aftenmessen svajede Præstestemmerne som Nødskud, der steg og blev borte midt i Rummet, medens Svarene bruste fra Gulvets dukkende Skikkelser som Mumlen fra aabne Grave, som Bølger af dumpt skyllende Suk.

Giovanna hastede saa stærkt, at hun ikke engang gjorde Knæfald for Hovedaltret og glemte Vievandet ved Hoveddøren.

Gentile fulgte hende. De stod paa Dompladsen og aandede højt op som de slanke Taarne, der steg faste og sorte mod den lyse tindrende Foraars Himmel. Den rødmede som af Mandelblomster.

Kondottiørens store Hunde kom dem i Møde og gik straks fra hans Datter snusende til Gentile og logrede

med de buskede Haler.

103

— Ser du, hviskede Giovanna. Ogsaa de kender dig og vælger dig til min Herre, som min Fader har gjort det.

Hun saa paa ham og syntes, han lignede de harniskklædte Erkeengle paa Alterbillederne, saaledes bølgede Lokkerne om hans fine Kinder.

— Som din Fader, Giovanna? Har din Fader valgt mig?

— Ja, Gentile, som jeg selv. Var du ikke i Firenze Dagen før hans Død? Og bad du ikke ham om min Haand, som du bad mig om at maatte dele min Sorg?

— Giovanna, svarede han og tog hende haardt om Haandleddet. Drømmer du? Naar har jeg talt med din Fader? Var det kun derfor, du havde Mod til at lade dit Hjerte slaa?

— Gentile, mit Hjerte slog, fordi jeg elskede dig. Men vovede du at favne mig paa min Faders Grav uden Ærefrygt for ham og hans Blod?

Han svarede ikke. Han saa paa hende med en uendelig Bedrøvelse. Blikket blev saa mørkt, at det fløj ud som Skygger over hele hans Ansigt. Han slap hendes Haandledd og sænkede sit Hoved, saa Haaret flød frem om hans hvide Pande. Han sænkede sit Hoved for den bønlike Angst, der truede med at briste i Graad i hendes Øjne.

— Nu kommer nok Frygten, Giovanna, hviskede han blot.

— Nej, nu stiger Modet, svarede hun. 104Pris dig lykkelig, at Leone de' Salvucci er død. Men du skal kende, at hans Datter lever. Jeg byder dig Levvel, Gentile.

Hendes Blik sprængte Taarefloden og ramte ham som en Pil.

Hun gik over Pladsen. Mens Gentile stod tilbage hovedrystende og mumlende: Umuligt, umuligt.

Kondottièrens Hunde blev liggende for hans Fødder.

105

X

MANDEN

Den rige Handelsherre Niccolò Mercatale var kommen ridende fra Firenze til Kondottièrens Jordefærd. Dagen derefter aflagde han Datteren et Besøg i Salvucciernes Palads. Da Døren aabnedes til Salen, blev han staaende udenfor Tærsklen og spurgte uden at blotte Hovedet, men bøjjende sig for Husets Dame og eneste Herskab:

— Tillad mig et eneste Spørgsmaal, Madonna. Eders Fader var min Ven og min Gæst Dagen før sin Død. Jeg har talt til ham om Eder og ønsker kun at vide, om han fik Tid til at berette Eder om vor Samtale, før— Gud straffe hans Morder! — den Ulykke hændte, som skilte Eder ved den kærligste Fader og mig ved den bedste Ven?

Giovanna havde rejst sig og gik ham i Møde: — Uden at nævne Eders Navn, Herre, havde han Eder i sine sidste Tanker og fik med Døden i sin Mund sagt mig sit sidste Ønske.

— Saa takker jeg Eder, Madonna, og 106forbeholder mig at gæste Eder paa en Tid, da Sorgen igen tillader Eder at tænke længer end til den Grav, der har taget, hvad der var Eder kærest i Verden.

— Vil I ikke træde indenfor, Herre, og hvile Eder i Eders Vens Hus?

— Jeg takker Eder, Madonna. Vi ses igen. Indtil da beder jeg Eder regne Niccolò Mercatale i Firenze for Eders nærmeste og hengivneste Beskytter.

Han bøjede sig paany og havde trukket sig tilbage, før hun havde set andet af ham end Ansigtets Vekselspil af Rynker og Furer om en bred Mund og om smaa Øjne under opskudte Buer.

Giovanna saa kun een Vej foran sig, og hendes Øjne veg ikke til Siden. Hun holdt sit Hus stænget for Gentile og vilde ikke gaa til sin Faders Grav, før hun turde bede om Tilgivelse for sin Helligbrøde.

En Uge efter red Niccolò Mercatale igen til San Gimignano med et talrigt Optog af Heste og Svende. En Del sendtes forud og meldte hans Komme. De læssede af Hestene og bar Skrin og Kister ind og udfoldede efter Tilladelse deres Indhold paa et Bord i den store Sal.

Giovanna sad i sin Armstol med sit sorte Slør slaaet helt ned omkring sig. Beritola lagde dets Svøb hen ad Gulvet.

Da Niccolò Mercatale kom selv, stod Tjenerne og holdt Døren aaben. Han bøjede sig, inden han betraadte Tærskelen. 107De tog hans Vaaben og hans store Rejsekappe fra ham og fjernede sig, og han gik frem over Gulvet, let og hastigt, skønt Giovanna straks saa, at han haltede.

Da han stod foran hende, bøjede han sig igen, men ikke dybere end før, og sagde: Jeg hilser Eder, Madonna. Vil I værdiges at høre mig? — Hun nikkede. — Og ønsker I ikke mandligt Vidne, der kan bekræfte Retsgyldigheden af, hvad vi taler sammen?

— Nej, Messer Niccolò; min Amme er 108næst mine Forældre den eneste, jeg har haft Tillid til.

— Som det behager Eder, er det ogsaa mig kært, svarede han, og først nu tog han den høje stive Filtbaret af sit Hoved. Det skinnede nøgent og glat uden et Haar. Derefter hængtede han sin fine sorte Atlaskeskatte, der var indvirket med lette sorte Silkemønstre, fra Skuldrene og stod nu i sin enkle, over Brystet rynkede Klædeskjortel, der næppe naaede ham til Knæene og blottede Benskaden, idet han gjorde et sidste Trin frem for hende. Hun sad slaaet af Forundring over disse højtidelige Forberedelser.

Atter bøjede Mercatale sig, denne Gang saa dybt, at hun kunde overse hans Skallethed lige til Nakken.

— Madonna, sagde han med sin klare, lidt pibende Stemme. Dette Skridt, jeg gør overfor Eder, sker i den fuldkomneste Oprigtighed. Rettesnoren for al min Vandel har været den ubetingede Aabenhjertighed. Jeg behøver ikke selv at fremskaffe Vidner paa, at jeg i mine Medborgeres Omdømme dadles for maaske alle andre Laster og Fejl end denne ene: at jeg lyver og forstiller mig. Jeg begynder ikke med at skjule mine Mangler, og navnlig overfor Eder vilde jeg mindst gøre det. Der er i Firenze Parykmagere saa duelige, at ingen behøvede blot at ane min Haarfattigdom uden han og jeg. Men for 109min egen Skyld gaar jeg ikke med Haar, som ikke er groet paa min egen Isse. Og for Eders Skyld vil jeg tilføje, hvad I ikke af Selvsyn kan vide, at om jeg havde Haar, saa var det paa mit nuværende Alderstrin ikke brunt, men graat. Skæbnen har fritaget mig for Sorgen over de første Sølvstænk og for Fristelsen til at udrykke disse første Forkrænkelighedens Tegn, Døden lader spire paa vort Hoved som milde Rykkerbreve. Jeg beder Eder, betragt mit Ansigt, Madonna. Det er bart og nøgent og skjuler sig ikke under nogen Art af Sminke. Jeg véd, I vil finde, det har flere Rynker, end noget Skønhedsbegreb kan taale. Jeg vil ikke en Gang besmykke dem og fortælle Eder, at det er Vidsomsfurer, hvoraf hver enkelt har kostet mig mange vaagne Nætter og dyrekøbt Erfaring. Rynker er Slidmærker. Og mine fortæller kun om dagligt og ufortrødent Arbejde ved min Skrivepult og over mine Regnskabsbøger. Ligesaa er det med mit Ren. Jeg har lagt min Kappe for straks at vise Eder, at jeg er min Halten bekendt. Jeg kunde fortælle Eder, at den skyldes et Saar i et Felttog, som jeg engang har gjort under Eders Fader, hvem Santa Maria del fiore tage i sin Varetægt! Jeg er bleven saaret i Krig, men mit Ren har jeg simpelthen brækket paa en Landevej. Saaledes er jeg ingen Helt, og jeg forlanger ikke at blive regnet derfor. Det eneste, 110jeg fralægger mig, er at være en Praler. Jeg er styg og halvgammel og ikke vindende. Min bedste Dyd er den, at jeg véd det. Nu beder jeg Eder, Madonna, sige, om jeg maa fortsætte. Eller finder I det ikke, da stræk kun Eders Haand ud. Saa tager jeg igen min Kappe, I er fri for min Tale, og jeg gaar bort uden Nag.

Giovanna vinkede med Haanden: Gaa I kun videre, Messer Niccolò. Hun saa ikke paa ham, men lyttede med nedslagne Øjne og blussede fint under sine sorte Slør.

— Saa vil jeg da sige Eder, Madonna, at jeg for længst har begæret Eder til Hustru af Eders Fader. Og han har lovet mig Eders Haand, fra den var saa lille, at den kun kunde rumme en Brystvorte mellem sine Fingre. Jeg skylder Eder at sige, at den eneste Gang, jeg har baaret Misundelse til Eders Fader, var, da han vandt Eders Moders Hjerter. Jeg standsede min Bejlen, fordi jeg var den yngre, og Eders Fader lovede mig det første, hans Brud bar under Hjerter, saafremt det blev en Pige. Jeg skylder Eder at sige, at jeg har ventet trofast, til I blev stor, ikke for at kræve mit Løfte indfriet, men for at gøre mig selv værdig til Eder. Sandt at sige, ligger der ikke stor Vægt paa Kyskhed, naar man er hæslig og frastødende af Ydre. Men jeg har ment, Madonna, at det hjælper til at forskønne et Menneske at 111bevare en Følelse dyb og skær og ubesmittet,

selv om det kun er til et lille Barn. Det skyldfrie maa elskes uskyldigt. Og saaledes har jeg tænkt paa Eder, og i de Aar, Eders Opvækst varede, arbejdet, som arbejdede jeg for Eder. Jeg véd, I kan sige, at Rigdom uden Kærlighed er intet. Men min Rigdom er netop samlet af Kærlighed til Eder, ikke puget sammen af Vindesygge, men vokset usynligt som I selv. Naar jeg gav Almisse, Madonna, gav jeg i en lille Piges Navn, og naar mine Midler øgedes, velsignede jeg Tanken paa hende som al min Velstands Kilde. Jeg har her paa Eders eget Bord, Madonna, ladet fremlægge alle de Skøder og Værdipapirer og al den Mynt, som er mit Eje, *ikke* for at prale — thi Penge er det daarligste, man kan prale af — men for at bede Eder efterse det med Eders Øjne, fordi det er Renterne af det Pund, Tanken paa Eder har været for min Sjæl, og fordi jeg først betragter det som naaet til sit Maal i det Øjeblik, det kommer under Eders Haand.

Og Niccolò Mercatale haltede hen til Bordet, skød Laaget fra Guld og Kostbarheder, udfoldede de store Pergamentruller og slog de tykke Regnskabsfolianter op.

— Jeg beder Eder, Madonna, for at vurdere min rene og uforfalskede Hensigt, at lade alt dette undersøge af Eders Formynder, saa at han kan give sit Skøn over mit Tilbud.

112

Giovanna stod ved hans Side og klappede Laagene til og rullede Dokumenterne sammen.

— Min Formynder *har* talt, sagde hun.

— Hvorledes? spurgte Mercatale forbavset.

— Min Formynder staar for mig, sagde Giovanna. Efter Eders første Besøg har jeg ladet Eder indskrive for Retten som den, jeg ønskede til Beskytter.

— Tak for denne Tillid, Madonna. Maaske bør jeg da ikke bede Eder om nogen større. Tilgiv mig, om jeg synes Eder ubeskeden i mine Ønsker. Men jeg kom virkelig for at bede Eder blive min Hustru. Eders Faders Løfte til mig binder mindre end Snoren om denne Rulle. Som Eders Formynder er det min Pligt at give Eder dette Raad: Skænk kun Eders Hjerte til den, som I tør skænke Eders inderste og dybeste Tillid. Giv mig ikke Eders Haand, naar I føler, at Hjertet ikke kan følge med. Al hvad Lykke Livet vil kunne skænke mig, er samlet i denne ene Sum: at I føder mig en Søn. Men ikke en Søn, som bærer lønligt Mærke af en kvalt og undertrykt Attraa til en anden. Jeg vil kun elskes af Eder i fuld Frihed, Madonna. Thi min Grimhed har ikke knækket min Stolthed som Mand. Jeg er stolt til Marven af mine Ben. Og trods mine modne Aar elsker jeg Eder hverken som Formynder eller Fader, men som Mand.

113

Giovanna rakte ham sin Haand og sagde:

— Niccolò Mercatale. Foruden min Fader har jeg kun hørt En tale som Mand. Og med en Mand vil jeg gifte mig.

Hun vilde drage Sløret bort. Men Mercatale sagde med et Smil:

— O bær det Madonna, til det byttes med et andet. Lad ikke Eders Skønheds fulde Solskin straks gøre mig blind.

Og idet han kyssede hendes Haand og længe stod bøjet over den, hviskede han:

— Det klæder stivbenet Mand ilde at knæle. Men jeg bøjer Knæ for Eder i mit Hjerte, Madonna.

114

XI

FORAARET

Hove. Hun saa de hvide Liljer flyve i Luften, og hendes Fod i Stigbøjlen førte Slæbets Guldbrokkade frem mellem Læber, der kappedes om at kysse Fligen langs Hestens Flanke. Gentile alene bøjede sig ikke, men søgte hendes Blik. Det traf ham koldt og uden Genkendelse.

Da hun red op for Mercatales Palads paa Trinità-Pladsen, regnede Olivengrene fra alle Vinduer over hendes Hoved. Blomsterne fæg for hendes Fødder, da hendes Brudgom hjalp hende af Hesten.

Midt paa Tærsklen standsede Giovanna, som havde hun stødt sin Fod paa en blodrød Nellikeblomst, der skinnede blandt alt det hvide og grønne. Hun saa tilbage ad Vejen, hun var kommen. Langt ud over Pladsen var den plettet af samme røde Stænk.

— Er det Eder, Niccolò Mercatale, spurgte hun, som har ladet kaste disse røde Blomster?

115

— Nej, svarede han, fra mine Folk kommer de ikke.

— Sørg da for, at de fjernes fra Tærsklen til mit Hjem, hvor kun I har Ret at kaste Blomster.

Hun gik ikke ind, før de røde

Elskovsblomster var samlede op. Men i Paasyn af Firenzes skønneste unge Mænd 116kyssede hun sin halvgamle og hæslige Mand. Han skjalv, som blev han nyfødt under dette Kys.

Men udenfor stod Gentile og skjulte sit Hjertes Hulken.

Længer end til Giovannas Tærskel naaede de ubudne Elskovsblomster aldrig. De fejedes fra Døren, før hun gik ind eller ud. Luften i Paladsets høje Sale laa ren og kølig om hende, hvor hun gik. Og selv naar Firenze sendte sin Strøm af vittige og kaade Mænd, af unge glimmersyge og hjerteletsindige Fruer ind i de marmorblinkende Rum, dæmpedes al Vildskab og blev til Ynde og Anstand. Viddet glimrede som Springvandsstænk i Skæret fra Giovannas lysende Skønhed. Kaadheden blev Skælmeri, Attraaen Tilbedelse. Amor tog de vilde Løver i Manken og trak dem over Fliserne, saa de indtrukne Kløer klirrede.

Naar de unge Florentinerinder kom alene paa Besøg, skred de ind i hendes Stuer med en Rejsning som Gudinderne paa Oldtidens Friser. Paa de slanke nøgne Halse bar de deres Perlekranse som Minerva sin Ægis. Brokkaden stod om dem som et Panser af Værdighed. Paa det kreppe Haar laa Fruersløret tyndt og hvidt og gennemsigtigt, saaledes som de fine Knopskæl sidder som Fnug og Hinder om en lige udsprungne Blomst. Skælmen, der lurede i Sjælen, var spærret inde bag 117Øjets hvide Perlemorsglans. De lange fine Fingre trak ligesom Talen paa en usynlig Guldlænke. Men pludselig kunde Slørene henpustes i Luften, Guldlænken briste, den stive Brokkade knækkes. Skælmen sprang hovedkulds ud af de leende Øjne, Læberne spegte alle de sirlige Ord i et Vildrede af Latter og Spøgg.

Giovanna lo som den lykkeligste. Hun havde en Mand om sig, der forenede en Faders nænsomme Forsorg med Elskerens ydmyge Tilbedelse. Hver Gang han traadte ind til hende, skete det med en Hyldest og en Ærefrygt, som var selve Rummet om hende en Helligdom. Giovanna kendte sin Faders stilfærdige Skridt i hans forsigtige Gang. Han kyssede hendes Haand, saa sikkert som en Troende korsrer sig med Vievand, før han nærmer sig et Alter. Han var grim, men hans Grimhed var ham saa bevidst, at Overlegenheden gjorde ham skøn. Alle Rynkerne i hans Ansigt var en Klogskabsskrift, hun daglig læste bedre og bedre. Hele hans Væsen bundede i Selverkendelse og ikke i Indbildning. Derfor var han hende mangfoldig mere Mand end Firenzes skønneste Ynglinge, der ikke kunde gaa over et Gulv eller sætte Foden i en Stigbøjle uden at tænke paa at tage sig ud. Hun saa med Behag paa hans glatte Hovedskal, Hovedets tilforladelige nøgne Kerne, en fuldmoden Nød, der er 118smuttet af Blomst og Blad, af Svøb og Has og bærer sin sidste runde Form frem i Solen. Hun fattede den i sine fine Hænder som en stærk og sjælden Frugt. Hans store, senede, skøntplejede Hænder vandt hendes Yndest ved deres Karakterfuldhed, ved deres bevidste og sikre Greb om enhver Ting — som Falkekløer om en Stang. Og Mercatale var den første, der aabnede Firenzes hele Rigdom af Kultur og Kunst for hendes unge tørstige Sjæl. Han var vis i Livet og i Livets Kunst. Han var en utrættelig Vandrer i Tankernes store hemmelige Verden. Han hørte til Lorenzo den prægtiges nye Akademi af Videnskabsdyrkere. De afdækkede Platons dybe, dybe Brønd af Visdom. Italiens skønneste Vers levede paa hans Læber. Og han indviede hende i al den rige og fyrige Kunst, der netop skød op af Jordbunden som et straalende Foraars af Glæde og Talent. Kirkerne fyldtes deraf, Hvælvingerne blomstrede, Væggene sang af Farver og Skønhed. Mercatale viste hende det altsammen. Saturns Guldalder, Oldtidens Guder genfødtes i Paladserne i en Foraarsdrøm saa levende og kuldskeer, som saa man Blomsterne krybe frysende ud af Svøbene og det første Blod fare dem op i Kinderne i den rene stærke Luft.

Det var selve Minerva, som kransede sig med Olivengrene og indvirkede sin Dragts tynde Flor med Medicierne skønne 119Ringmønster og skred over det friskspirede smaragdgrønne Græs i susende Sejrsfylde. Menneskenaturens oprindelige raa Dyriskhed skildredes som en Vildmandskentavr. Minerva greb Kentavren i Haaret og ruskede ham tugtende i Knæ.

Og frem af Tidernes Hav steg atter Venus, kysk og nøgen, trykkende Haanden mod sine spæde vaade Bryster, med Haaret blondt og flagrende og skærmende lagt over sit hellige Skød. I en Muslingeskal førtes hun over Havet, der vugger og skælver i blinkende Zigzaglinier. Solen har spundet det frie Hav ind i sit gyldne Net; det spræller som en Fisk under de sitrende Masker. Vindguderne puster med krydret Aande hendes lette Fartøj over Bølgerne. De spyer røde Roser af deres Munde, de hyller det skønne Legeme ind i en Brise af Vellugt. Og hun glider som et Fnug mod Bredden, hvor Hora'erne allerede staar og breder hendes Kappe blafrende i Vinden til et Favntag af alle Jordens Blomster.

Og Lavrbærlunden venter med sine blanke Blade, stille som Bronzeløvet i en Krans. Og Myrten takker sine Bladfinner mod en evigblaa elysisk Luft. Stille glødende hænger Guldæblerne paa Orangernes Buskadser, lysende Lamper i Lundens grønne Skumring. Men op af Græsset stimer Blomsterne under Primaveras slanke og svaje Fodtrin. Primlerne gaar 120frem i Klynger, der kappes om at røre ved den Dejlige. De blaa Vinca'er kribler op over hendes Fødder. Nellikerne har erobret hendes Kjortel og sat sig fast i dens hvide Dug. De vilde Rosenranker slynger sig som Arme om hendes Liv. Hendes Skød bugner som en Kilde af Blomster. Hendes Hals er tynget af en Engblomster-Guirlande. Og højt paa hendes blonde Haar triumferer den hvide Primel og den himmelblaa Vinca som et Diadem. Som en Kat træder hun blødt paa Græssets Myriader af Blomster. Men Flora jager kaad og kysk over Jorden i sit tynde Tyll, flygtende for Zefyrs Omfavelse. Hun vil skrige, men Roser og Anemoner spirer ud af hendes Mund i Stedet for de straffende Ord. Venus vandrer langsomt i svanger Gang, tynget af sin røde guldvirkede Kappe og af sit Væsens Løndom, og sænker sit Hoved og taler stumt med sin løftede hvide Haand. Amor flyver som en Svale over hendes Hoved med tilbundne Øjne og sigter sin Pil mod de tre Gratier, der opfører deres Runddans med slanke Lemmers spændstige Ladhed over Græsset. Den usynlige Luft staar om dem og favner deres Legemer, saa Slørene krølles ind om Hofters og Midjers smækre Rytmer. Og Merkur staar halvnoegen i sin Purpurkappe og skræmmer med sin Heroldstav de lette hvide Skyer bort fra den evigblaa Himmel.

121

Dette Foraar aabnede sin Favn for Giovanna. Hun aandede hele sin unge rolige Lykkelængsel ud ved dets Bryst. Hun kom til Firenze, da Byen var selve Vaarens Residens. Blomsterstaden lukkede sig om hende. Men hver Aften søgte Længslerne ud med Arnoens rislende Strøm, randt under overbyggede Broer, langs Kirker og Taarne og forvitrede Mure, ud i den skønne Dal, hvor Poperne tegnede sig unge og sitrende mod tynd og farveløs Luft. Fra sine Vinduer paa Trinità-Pladsen kunde hun følge Flodens Gliden i dens stenede Leje, dens tykke blanke Arm som af rislende Pulse, der hist og her hoppede blinkende over et Trin eller brændte knudret om en Sten.

I de milde Foraarsaftener, naar Solen var gledet bag Højene og kun de hvide Villaer lyste langs Skrænterne som hvide Skumbloster over Jordbølgerne, vandrede hele Firenze hen langs Arnoen i en veg og sitrende Guldluft som fra fjerne store Kirkelys, der ikke kunde ses. Og de Vandrende bar Blomster mod hinanden: Narcisser, Hyacinter og langstilkede Liljer. De gik og drak Skønhed ind af de dybe Kalke. Og naar Skyggerne steg som et skummelt Højvande i Dalen og Faklerne tændtes i de store Ringe paa Paladsernes svære Kvadermure, saa kastede man Blomsterne fra Brobuerne ned i de rindende Vande for ikke at bære dem med i Hus, og Arnoen 122rislede alle Blomsterne bort med sig. Folk søgte ind blandt Taarne og Mure for at høre Faklerne syde og knitre i Aftenblæsten. Bjergene aandede deres kolde Sug ned gennem Gaderne. Kampanilen, Bargello og Palazzo vecchio skød deres stejle Støtter højt op i Natten over Firences lysblinkende Dalkedel. Statuerne syntes at blive levende. De hvide Marmorfigurer koglede i Mørket. Spil og Sang randt som spinkle Strømme ud gennem Tremmeskodder og ned fra Altaner. I Skyggen stod Folk og drak dem med begærlige Øren. Pludselig kunde Natten opskræmmes af vild Støj, Gaderne ryste og skingre af Byttertog, der galopperede af Sted med susende og gnistrende Fakler. Maskeoptog og syngende Skarer drog forbi. Lorenzo og hans Venner fejrede deres fantastiske Karneval som Bacchanter, som Lunas Stjernefølge, som Venusdyrkere. Foran Paladserne, hvor Firences skønneste Damer boede, holdt de stille og svang Faklerne, Musikken lød til deres Ære, Blomster slog mod deres Buder, Digte blev sungne, Leveraab klang.

Ofte stod Giovanna i sit mørke Kammer og saa Toget derude. Fakkelskæret skar hendes Øjne. Hendes Hjerter hamrede, naar Musikken standsede for hendes Altan. Hun veg helt tilbage til den modsatte Væg og stod i Mørket med lukte Øjne og lyttede. Hun drak denne Hyldest 123som en Drøm, som en Rus af et stort Bæger, Natten rakte hende. Hun kendte ingen af dem derude. Hun saa ikke Gentile, der sad stum paa sin Hest, med brændende Øjne og døvende sit Hjertes Hulken. Berust af Sangen og Leveraabene strakte hun sine Hænder ud mod sin Husbond, hun følte hans varme rynkede Hud, hørte hans høje smidige Stemme og fandt Kærligheden ved hans Bryst.

Gentile elskede hun kun i sin Sjæls dybeste Ubevidsthed, i de tavse Søvnnybder, da alle hemmelige Porte springer op og Sjælens jordfæstede Løndom aander som et Lig i sin Kiste. Naar Bevidstheden atter vaagner, har den aldrig været til. Livet viger fra den som Lyset af et Skrin, der loddes til. Gentile — hviskede det i hendes Sjæls Kim, saaledes som en Plante tænker — Gentile — Gentile — hendes Fingre krummede sig, som følte de over hans Lokkers lune og tørre Silke. Hun aandede hans Elskov som en Kilde paa Bunden af sit Hjerter. Gentile — hviskede hun og vaagnede og vidste intet. Kun Hjertet hamrede som en Skindød mod sit Kistelaag. I Morgenlyset saa hun ved sin Side Mercatales gamle furede Ansigt halvt forvitret af Sønnen. Hun vaktede ham for at se Livet igen stramme de slappe Linier og for at se Glæden tændes i hans Øjne ved Synet

af hendes morgenblide Ungdom.

124

Og hun fo'r til Vinduet og saa Arnoen flyde dernede som en guldkælet Slange i Solen. Duerne blinkede som hvide Fnug i den gennemsigtige Luft. Foraaret skred ind ad alle Firences Porte med blomsterbugnende Kurve fra de solfyldte Dale derudenfor Blomsterklyngerne gik om paa Gaderne i funklende Farvepragt. Hun stødte en Skodde op og følte, at Blomsterduften allerede havde fyldt Staden.

125

XII

BARNET

Engang slog Giovanna Øjnene op af en lang Bedøvelse og saa foran sig Niccolò Mercatale, der holdt Gentiles Hoved paa sine Arme.

Hun hvinede hans Navn, højere end hun havde skreget, da hun fødte sit Barn, og hun faldt igen i Afmagt. Som et langt og ustandseligt Ekko af hendes Skrig lød en saar og spæd og rasende Graad, et Menneskes første Hilsen til Livet. Saa længe græd det, til hun samlede sin Bevidsthed og sit Mod og igen slog Øjnene op. Niccolò var borte, men hendes Amme bøjede sig over hende.

— Barnet — hviskede Giovanna.

Beritola svarede ikke, men kysede hendes Øjne til.

— Barnet — hviskede hun. Da svarede det selv. Hun følte Svaret i sit Blod. Det laa fastsuget til hendes Bryst og drog Løndommen op af hendes Sjæl, sugede dybt igennem Trods og forhærdet Stolthed ned til Kilden paa Bunden af hendes Hjerte. Det sugede for Livet. En Skygge, en Drøm 126 laa ved hendes Bryst og drak sig Livet til, vandt Form og Legeme, blev levende, blev fast, blev tung. Løndommen i hendes Sjæl var udreven af hendes Væsen, laa blottet og selvstændig og levende og sled med smaabitte Negle i Giovannas kyske hvide Bryst.

Hun græd og græd og skottede gennem Taarerne til det lille sugende Barn, som var hun bange for at se det vokse og vokse og blive større end hun selv. Gentile — hviskede hun og troede at møde Gentiles Blik. Han laa igen under hendes Hjerte og lyttede til dets Slag. Hun havde bragt Gentiles Øjne til Verden. Barnet saa paa hende med det lange stumme Blik, som Gentile sendte hende, naar han stod dernede paa Trinità-Pladsen og stirrede efter sin tabte Lykke, et Blik af en nøgen Sjæl, et Blik af Længsel, af Tilbedelse, af uforsonlig Stolthed.

Giovanna sov i en salig Døs, som forlod Livet hende langsomt for at suges op af denne lille graadige Mund. Hun ønskede at dø saaledes, at tømmes for Liv som en Plante for Saft, at udtørres, at visne. Alle Strømme i hende ebbede, hendes Hjerte forblødte, hendes Sind blev borte. Hele Verden blev kun dette skarpe og tærende lille Sug i det venstre Bryst.

Hun vaktes ved at føle Læber blødt paa sine og ved at høre en Stemme hviske:

127

— Tak for min Søn, Giovanna. Tak for min Søn.

Da vaagnede hun til Virkeligheden som brændt af et svidende Jern. Hun vendte tilbage til Livet og saa Mercatales taknemlige Øjne.

— Nej, sagde hun og rystede af Rædsel. Nej, Niccolò, jeg kan ikke lyve for dig. Jeg har løjet for mig selv en eneste Gang, men ikke for nogen anden. Og jeg vil ikke lyve for dig, om saa Sandheden skal koste mig Livet.

— Rolig, Giovanna. Væk ikke din og min Søn. Se, han sover over dit Bryst.

— Han er ikke din Søn, Niccolò. Mercatales Ansigt glinsede af Sved. Han kyssede hendes Pande og sagde:

— Du har Ret, Giovanna. Du har Ret i alt, hvad du siger. Tal blot ikke mer, men lov mig at sove.

Han var meget bleg, men han gik bort.

Da han nogle Timer senere vendte tilbage, satte han sig ved Sengen og saa længe paa hendes store, graadsvulne Øjenlaag. Gennem sine Taarer saa hun, hvem der tog hende i Haanden, og hun sagde:

— Du kan dræbe mig, Niccolò, men ikke for Utroskab. Jeg siger dig endnu engang: Han er ikke din Søn.

Han rynkede sine brynløse Øjne og vilde rejse sig; men hun greb med begge sine Hænder i hans Fingre og holdt ham tilbage: Nej, Niccolò, du skal blive. Jeg 128har ikke født dig en Søn, men jeg har bragt min egen Brøde til Verden. I alle de Dage, jeg har været din Hustru, har jeg ikke en Time været dig utro, selv i min Tanke. Al den Stund, jeg har kendt dig, har jeg været stolt for din Kærlighed og taknemlig for den Lykke, du har skabt mig. Ædlere Mand end du findes ikke i Firenze og ikke i Alverden. Jeg siger det med Haanden paa et Sakrament, thi jeg har din Haand i min.

— Saa tal, Giovanna, at jeg kan forstaa og ikke skal fortvivle.

— Niccolò, du min Faders Ven, min Husband og Beskytter, lad mig skrifte for dig, som var det for min Fader selv. De Mænd, jeg har kendt før dig, var ikke Mænd. En vilde øve Voldtægt mod mig. Han sneg sig ind i mit Kammer om Natten som en Tyv. Som en Tyv mistede han sin højre Haand. Men hans venstre gav min Fader Døden. Der var en, som vilde lære mig at lefle og give mig Smag for den Drik, som al letsindig Ungdom rækker hinanden fra Mund til Mund, som var Kærligheden et Brøndbæger paa offentligt Torv, hvor alle slukker deres fælles Tørst. Men jeg var stolt og slog Bægeret fra mig. Saa kom der en, jeg elskede uden at vide det. Han fik mig til at lytte efter mit eget Hjerte. Jeg hørte det slaa mod Ligstenen paa min Faders Grav. Jeg beruste mig i mit eget Hjerte. Han tog 129mig i sine Arme, samme Dag som Jorden havde lukket sig over min Fader. Hører du, Niccolò: Han forførte mig til Helligbrøde. Han tog mig i Favn over Laaget af min Faders Kiste. Og jeg skændede min egen Slægts Blod. Da jeg vaagnede af min Rus og min Brøde, vilde jeg lyve for mig selv, og jeg sagde: Dette har jeg ikke vovet, fordi jeg elskede, men kun fordi jeg anede, det er denne Mand, min Fader har valgt mig, og dette har han kun vovet, fordi han har lovet min Fader at ægte mig. Men ak, Niccolò, straks da jeg forstod, at vi begge — jeg som han — kun havde lydt vore Sansers vilde Drift, kvalte jeg Svagheden i mit Hjerte. Jeg begreb min Brøde, og jeg tilsvor mig selv at hade ham, som havde lært mig mit Blods vilde Vold at kende. Dagen derefter kom *du*. Du gjorde mig stærk.

Mercatale sagde med bortvendt Hoved: Du havde været stærkere, Giovanna, om du havde fulgt dit Blods Røst. Husker du, jeg sagde, at jeg ikke ønskede din Haand, uden dit Hjerte fulgte?

— Men jeg, Niccolò, fulgte kun min Trang til at elske Mandigheden, Styrken, den uforfærdede Abenhjertighed. Jeg vilde sejre over min egen Svaghed. Og jeg elskede hvert af dine Ord til mig, din Viljes Renhed, dine Tankers kloge, klare og faste Strøm. Du talte som min egen Drøm om Stolthed og Styrke, som min 130egen Fader. Derfor valgte jeg dig og ikke — Gentile Cavalcanti.

— Hvorfor nævner du hans Navn? spurgte Mercatale, og alle Rynkerne i hans Ansigt skjalv. Elsker du ham endnu?

— Nej, sagde hun fast og græd længe.

— Nej. Om han saa fik Stenene til at tale, skal han aldrig faa mig til at tro, at han virkelig har elsket mig.

— Og dog véd hele Firenze, sagde Mercatale, at han elsker dig.

— Men du, Niccolò, véd, at jeg ikke har skænket ham noget Blik eller nogen Tanke, siden jeg lod hans røde Blomster feje fra min Tærskel.

— Hvad véd jeg om dine Tanker, Giovanna? sagde Mercatale bittert. Og hvad véd Du selv? Se paa dit Barn. Hvad hjælper det, at du ikke har skænket ham nogen Tanke, naar dit Skød har skænket ham en Søn.

— Mit Skød har gemt min Skam, klagede hun. Og jeg har bragt min glemte Brøde til Verden. Var jeg blot død! Gid du vilde give mig Døden, Mercatale.

— Døden er en daarlig Trøst, Giovanna. Se jeg bliver ved at leve, skønt jeg er uden Arving. Og jeg bliver ved at elske, skønt det er uden Haab. Giovanna, Giovanna, naar gammel Mand elsker, høster han golde Straa, og han har fortjent det.

Giovanna gjorde sig haard. Hun vilde 131ikke mere lægge sit Barn til Brystet, ikke mere se det. Der maatte skaffes Amme til det. Dage og Nætter laa hun i Vildelse og kæmpede med Moderlængslen i sit

Hjerte. Mælken sugede i det spændte Bryst, som skreg den tyst efter Barnets Mund. Men hun vilde ikke. — Jeg rejser mig ikke af min Seng, Niccolò, med mindre I gør min Vilje, sagde hun.

Langt om længe fulgte Mercatale hendes Begæring og lod Barnet bære til Cavalcantis Palads. Han lod Ammen staa med det i Læ af Porttrappen og gik selv frem mod Husets Herre, hvem han saa vandre rundt om Søjlegaardens Springvand. Da Mercatale nærmede sig, stod han stille paa Flisernes Tøsne, svarede ikke paa hans Hilsen, men betragtede Snefnuggene, der smeltede bort i Kummens mørke Vand.

Mercatale traadte tæt hen til ham og sagde halvhøjt:

— Gentile Cavalcanti, jeg bringer Eder fra min Hustru noget, som er Eders.

— Hvilket? spurgte Gentile i en spydig og bitter Tone. Maaske mit eget Hjerte paa et Fad?

— I hvert Fald Eders eget Kød og Blod paa et Par Arme, svarede Mercatale stille med et underligt Smil.

Gentile blev rød og greb med Haanden i Springvandets tynde Straale.

132

— Mit eget Kød og Blod, Messer Mercatale?

— Eders Søn, svarede Mercatale og pegede tilbage til Porten.

Gentile rørte sig ikke af Pletten. Men Mercatale trak ham i Kappen og hviskede haardt og bestemt:

— Min Hustru har født en Søn, som hun paastaar er Eders. Hun sender Eder Barnet og siger Eder gennem mig: Saaledes 133som hun sender Eder dette Barn, saaledes udsletter hun af sit Liv det sidste Minde om Eder.

— Messer Mercatale, sagde Gentile i tunge Stød, der bankede som af Blod. Svar Eders Hustru, at vil hun give mig en Søn, saa maa hun selv først komme til mig. Jeg tager ham ikke af andre Hænder end af hendes.

— I glemmer, hvem min Hustru er. Kyskere Kvinde findes ikke i Firenze og ikke i Alverden.

— Hvad er Kyskhed, Messer Mercatale?

— Kyskhed, Gentile Cavalcanti? Kyskhed er Stolthed.

— Sig Monna Giovanna fra mig, at hendes Kyskhed er Fejghed.

— Og kalder I det Fejghed, at en Moder sender sit nyfødte Barn fra sig? at hun frivillig, for at være uden Svig, siger til sin Ægtefælle: Dette er ikke Eders Søn. Og hvad kender I til Kærlighed, naar I ikke styrter paa Knæ for et Barn af Eders eget Kød og Blod?

— Kærlighed, Messer Mercatale, sagde Gentile stille og hovedrystende, er for Eder Forplantning og Faderlykke og en dydsiret Hustru. Ak, jeg elsker for Kærlighedens egen Skyld.

— Sandelig, sagde Mercatale og gik hastig mod Porten, saa er dette Barn ikke Eders. Det skal være mit. Det skal bære mit Navn og være min Arving.

134

— Ja, med Rette, raabte Gentile efter ham.

— Hvad er det, I siger? spurgte Mercatale; han vendte tilbage og greb begge hans Hænder. — Hvorfor smiler I saaledes?

— Endnu har aldrig et Kys kunnet avle et Barn, Messer Mercatale. — Men i Barselfeber kan der ogsaa siges noget sandt. Og nu har Eders Hustru sagt mig, at hun elskede mig. Har jeg ikke Lov at være glad?

— Hvad er Eders Glæde mod min? lo Mercatale og gik straalende bort med sin Søn.

135

FALKEN

Gentile Cavalcanti red fra Firenze saa fattig som den Falk, der vekselvis sad paa Sadelbommen og paa hans venstre Haand. Naar den hoppede, ringlede Bjælden om dens gule Fødder. Den Klang lokkede hverken Svend eller Tjener til at følge ham. Tog han Hætten af dens Hoved, spejdede den efter Bytte med to Mands Sult. Den var hans sidste Rest af Rigdom, den var hans Forsørger.

Ti Aar af sit Liv havde han brugt for at bevise sit Hjertes Dame, at han elskede hende. Ikke et Blik havde takket ham for hans Tjeneste. I ti Aar havde han ødslet al sin Ejendom for at tegne hendes Navn i Fester. Gnisterne var regnet sporeløst til Jorden. Alle hans Dage var skvulpede som Bølger forbi Paladset, hvor hun boede. Ikke en Blomst fra hendes Haand var falden i deres Strøm. I Ringspil og Turneringer havde han baaret hendes Navn og hendes Farver. Gennem Træ og Jern var hans Lanser trængte. Men hver Pil var prellet fra Isen i hendes Blik. Hans Dukater blev til Digte til hendes Pris. Hans Guld var blæst bort i Fanfarer og klimpret til Støv til hendes Forherligelse. Alle Firenzes unge Levemænd havde drukket paa hendes Skønhed og paa hans Pung. Alle i Staden havde hørt Canzonerne til hendes Ære. Hun alene satte sin Ære i ikke at høre dem. Alle havde set Gentile Cavalcantis Optog, der drog over Trinità-Pladsen langs Arnoen ud i Blomsterdalene eller op i de friske Bjerghøjder, snart som romerske Cæsarer, snart som Konstantinopels Kejserkohorte i guldblomstrede Kjørtler, med Spær og klingende Spil, med funklende Stene paa Hestenes Bringer, med Hunde og Ørne og Falke, Gentile selv med en spættet Panter paa Krydset af sin Hest. Hilst af hele Staden drog de ud til Jagt og Turnering. Men hun, hvis Navn deres eneste Banner bar, sad rolig ved sit Vindu og løftede ikke sine Øjne, naar Toget kom forbi og Blomster og Leveraab slog mod hendes Mure. Alle kendte hendes Billede paa Domenico Bigordis Fresker. Hun alene søgte det ikke paa Kirkevæggen.

Om Venus selv havde boet i Firenze, kunde hun ikke have haft en festligere Tempelvagter. Gik hun til Messe, stillede den sig op i to lange Rækker med tykke brændende Vokslys. Men ak! hun lod sine Tjenere gaa forud og slukke Lysene for hvert Skridt, hun tog. Saaledes havde hun slukket alle Flammerne, han lod brænde paa hendes Vej, og aldrig bønært ham med noget Blik eller Smil. Hans Rigdom var svundet som Røgelseskyer foran Gudindens Billed. Og han standsede ikke sin Tilbedelse, før den sidste Sky var fordampet. Hymnerne var forstummet, Venusgarden opløst, Vennerne forsvandt, og Gentile stod fattig og ensom foran et Palads, hvis Mure ikke havde været mere ufølsomme end det Ansigt, han i ti Aar havde spejdet efter.

Gentile red fra Firenze saa fattig som sin Falk. Den var ham mere tro end alle Vennerne. En af dem havde for at gøre ham en Tjeneste budt ham Tusind Scudi for den. Men Gentile havde før solgt sin egen Sjæl.

Han red til sin lille Ejendom i Poggibonsi. Aarene havde ikke forbedret den. Jorden laa forsømt. Vinen var forvildet. Vej og Sti borte under Ugræs. Murenes Kalk var vegen for Mos. Trapperne faldt i Sten af Ælde. Men Gentile fandt Tag over sit Hoved og levede nødtørftigt med en gammel Bonde og hans Kone, der lige tog fra Jorden, hvad Livet kunde fristes med: Urter og Grønt og den sure Vin. Trængte han til Kød, maatte Falken skaffe det. Han jagede paa sine øde Jorder Harer, Høns og Traner.

Ensomheden bragte ham Lise. Han nød at være glemt og forladt. Han spiste kun, 138naar Sulten drev ham. Den tarveligste Kost smagte. Nagede Attraa og Skuffelse paa hans Sind, vandrede han sig Træthed og Lede til. Han gik, til han ikke orkede at tænke. Naar han sad ved sin halvt sammensunkne Kamin og drejede Spiddet over Ilden, sugede hans Øjne Glød af den varme Lue. Han drev det til at smile ad sig selv, som i saa mange Aar havde drejet sit eget Hjerter paa Spid over kolde Flammer. I 139Regnvejrgik han udendørs og saa Draaberne splintres som Glasperler mod Jorden. Saaledes brast al jordisk Lykke. Det gjaldt om at nyde Lysspillet i denne Bristen. Ubevægelig sad han i sit nøgne Kammer og saa Fugten drive over Kalkflagerne og danne sæere Figurer. Han skelnede Ansigter deri, hele Rækker af Hoveder som dem, der havde spist ved hans Bord. Han kendte Smilet om en Mund, en Haand, der svang Pokalen i Luften, Par, som favedes. Eller vilde svulmende Floder, stejle Bjerger, Træer, der stod paa Spring ned i Afgrunden, store skumle Søer. Han skelnede Giovannas Profil, hendes Øje stirrede oppe fra et Hjørne, et Øje, som blev borte, naar han saa lige derop. Eller han saa Sporet af hendes Fod, som var den præget ned i sid Sumpbund.

Allervagest drømte han, naar han sad paa Engen ved Foraarstide og hørte Bækken risle. Den sladrede om den Lykke, han havde jaget efter. Al hans Elskov blev til Sladder. Et Sted langt borte sad hun og lo sig fordærvet over alt dette Kærlighedstiggeri. Hendes Latter kom susende over Græsset som selve den lille Bæk, der klukkede ved hans Side og sagde med hendes Stemme: Her har du mig, store dumme og ulykkelige Dreng. Le dog! Le!

Falken ringlede med sin Bjælde over Græsset. Den havde faaet Fangst. Gentile havde skaaret Indmaden af en Fugl og kastet til den. Den dansede uden Hætte om sit rygende Bytte. Med halvtbugede Vinger hvæsede den af Frihed og Sult. Gentile slængte sig paa Ryggen og saa lige op i Himlen. Han havde faaet Blik for Skyernes Forvandling. Deres Fantasileg var evig og ustandselig. De byggede og de taarnede i hvid Sne, der brast sammen og smeltede. De rullede som Tordenskyer om et brølende Gudeansigt, der skar Tænder i

Lynild og knurrede som Løver i Bur. De bovnede og svulmede som Kæmpedraget med rejste Kamme. Snart efter laa de kun som perlehvide Fiskeskæl spildte over blaat Vand, som Blade tabte af en Rose fra Zefyrs Vinger. De gled som Skibe med Kuglesejl hen langs Jordens Kres og sank til Bunds og var borte uden Skibbrud.

— Pas paa din Falk, Herre! sagde pludselig en høj Stemme. Falken hvæsedede og Bjælden kimedede. Gentile saa en slank halv voksen Dreng, helt klædt i sort Silke, løbe om efter Falken med dens røde Hætte i Haanden. Han vilde trykke Hætten over dens Hoved, men Falken huggede truende efter hans Haand, hver Gang han søgte at gribe den i Halsen. I sin Iver mærkede han ikke, at han drev den længer og længer bort fra dens Herre.

— Kald paa den, Herre, eller den flyver bort!

Gentile fløjtede, og Falken kom strygende lavt over Græsset og plantede sig paa hans Skulder. Drengen fulgte den med henrykte Øjne og klappede beundrende i Hænderne: Maa jeg give den Hætten paa, Herre?

— Prøv, om du kan, sagde Gentile smilende. Hver Gang han kom med Hætten, huggede Falken efter ham. Der løb Blod fra hans Fingre, men han blev ved.

— Lad mig! sagde Gentile. Falken klippede med Øjnene, dukkede Hovedet og skød Laagene sammen, endnu før han trykkede Hætten ned.

Først nu saa Gentile ret paa den smukke slanke Dreng. Hans Ansigt brændte. Øjnene straaledede. Han havde tabt Huen af sit lange sorte Haar, hvis Lokker slog om hans Kinder.

— Maa jeg bære den, Herre? bad han.

Gentile satte Falken paa hans udstrakte Arm. Han vejede den elastisk op og ned, strøg den kærtegnende over Vingerne og kyssede den paa det bløde, hvide Bryst.

— Jeg elsker din Falk over alt i Verden, Herre. Maa jeg gaa med dig paa Jagt?

Gentile blev glad ved hans Glæde og tog ham med. Han bar Falken, som kunde det være en Monstrans. Han fløjtede ad et Par Hunde, som kom luntende nede fra Sivene. Han dansede for dem og pegede paa Falken og lod sin Hue blive liggende og stormede pludselig af Sted.

142

Gentile lærte ham Jagten. Han blev ivrig, som han ikke havde været i Aar og Dag. Han opfriskede alle Kunstens Regler og Fif. Han søgte efter sjældne Fugle. Hundene jog dem op, og Falken slog til Vejrs efter dem.

Gentile spurgte ikke Drengen om Navn eller Herkomst. Han gad hverken mindes Mennesker eller Forhold. Han vilde intet vide om Egnen og dens Beboere. Alt var ham ligegyldigt som det Græs, han traadte paa. Drengen søgte ham af sig selv hver Dag paa samme Sted. Han bragte Duer med for at hidse Falken paa dem. De tamme Fugle ydede ringe Modstand. De sank tungt og klodset i Luften og blev liggende i Græsset. Hverken Gentile eller Drengen kymrede sig om dem, efter at Falkens Kløer havde sluppet dem.

En Dag bragte Drengen Feberen med sig hjem fra de store Enge. Benene rystede under ham. Han forlangte at drikke, tømte en Vandkrukke og var lige tørstig. Han vilde ikke i Seng, men ud igen. Da han slap Bordets Støtte, faldt han, saa lang han var, og blev baaret til Sengs.

Niccolò Mercatales unge Enke, Monna Giovanna, sad og holdt sin Drengs feberhede Haand i begge sine. Hun tørrede hans vaade Pande, fugtede med en Svamp hans sviende hede Læber og lyttede til hans hamrende Hjerter. Han laa i Dage og vilde hverken spise eller drikke. Hun sad og hviskede Kys og Kærtegn og Trøst over ham og søgte at lokke Livet i ham til at svare ved at love ham alt, hvad han ønskede.

En Gang slog han sine skinnende Øjne op og sagde: Min Moder, hvis I skaffer mig Gentile Cavalcantis Falk, tror jeg, at jeg straks bliver rask. Saa faldt han atter i sin Døs, og Monna Giovanna sad og rugede over hans Ønske. Sanseløst hviskede hun over hans Øjne og Øren: Ja — ja — ja. I Timer blev hun ved at love ham det, og da han atter saa paa hende, jubledede hun: Ja — min Søn og mit Hjerter, trøst dig og skynd dig at blive rask, jeg lover dig det!

— Er det sandt, Moder?

— Ja, ja! i Morgen tidlig skal jeg sende Bud, i Morgen tidlig skal jeg selv gaa og hente den til dig.

Drengen smilede og faldt i Søvn. Monna Giovanna rugede over Udvej. Hun samlede alle sine Smykker og rede Penge og sendte et paalideligt Bud til Gentile. Han maatte ikke sige, til hvem Falken skulde købes, men

blot byde Kostbarhederne og Pengene. Der var over 5000 Scudi. Budet kom tilbage: Messer Gentile Cavalcanti, der boede som en Stodder i en sammenfalden Rønne, havde ikke værdiget Smykkerne et Blik, men blot sagt, at ikke for det tidobelte var hans Falk tilfals.

Monna Giovanna lukkede ikke sine 144Øjne om Natten. Tidlig paa Morgenen vaagnede Drengen og forlangte Falken. Hun standsede brat sine Taarer, tvang sig til at smile og hviskede: Endnu ikke, min Dreng. Se, Solen er først ved at staa op. Og jeg kan ikke gaa til Messer Gentile, før han selv er oppe.

Hver følgende Gang Drengen kom til Bevidsthed, var det for at spørge om det samme. Hun turde ikke længer møde hans Blik. Hun lyttede ved Døren og hørte Beritolas Svar paa hans Spørgsmaal: Trøst dig, lille Herre. — Nu er din Moder her straks med Cavalcantis Falk. — Vent nu kun et Øjeblik. Vejen er saa lang. — Trøst dig og vent dog, lille Herre.

Tungere Gang havde Giovanna aldrig gaaet. Hun syntes, Angsten bar hende over Jorden. Hendes Fødder var som Bly. Hun fløj som en Fugl, der slæber en Sten bunden til hver Vinge. Hun kom lige saa hurtigt til hans Hus som Tjeneren, der skulde melde hende. Min Søn dør! tænkte hun for hvert Skridt. Mine Taarer taler. Jeg behøver intet at sige. Mine Taarer beder for mig.

Men da hun saa Gentile komme frem i Husets Dør, var Graaden af hendes Blik, og Tanken paa Drengens Dødsleje borte med det samme. Dør kom han i sin fornemme bløde Gang. Hun havde ikke set ham i mange, mange Aar. Det brune Klæde om hans skønne Skuldre var grønnet som 145af Aarenes Mos. Han blev rødere end de vilde Valmuer, som groede mod Husets Væg. Han blussede af Glæde over endelig at turde hilse. Og han hilste. Han bøjede sig og blev staaende foran hende i samme Stilling som den, hvori han første Gang hilste hende, med Haanden paa sit Hjerte.

— Vel mødt, Gentile, sagde hun og fortsatte: Gid jeg kunde gengælde dig de Tab, du har lidt for min Skyld. Du har elsket mig højere, end jeg fortjente. Vil du — vil du i Dag tillade mig at spise hos dig ved dit Bord?

— Madonna, svarede Gentile ydmygt, aldrig har jeg lidt Tab for Eders Skyld, men derimod saa meget godt, at hvis jeg nogensinde har formaaet noget, saa er det sket ved Eders Hjælp og ved den Kærlighed, jeg har baaret til Eder. Og dette Eders Besøg gør mig langt rigere, end om det paany blev givet mig at forøde alt, hvad jeg allerede tilforn har forødt. Thi nu er det en fattig Vært, I kommer til.

Han viste hende høvisk gennem sit forfaldne Hus og ud i sin lille Urtegaard, hvor den gamle Bonde var Gartner. Han bad hende tage til Takke med dette ringe Selskab, medens han selv gik ind for at lade dække Bord.

Han fo'r gennem sine fattige Stuer og lod Bondekonen fremtage Dækketøj. Dugen var hvid og skinnende. Men hvor stor 146hans Armod var, forstod han først i dette Øjeblik, da der intet var at sætte paa Bordet uden Brød og Ost og gammel uklar Vin. Han sendte Konen ud i Haven at skære Salat og grave Fennikler op. Selv løb han ude af sig selv og lukkede op i alle gamle og halvglemte Gemmer, som om Fødevarer pludselig var at finde lig Svamp paa de dunkleste Steder. Han tænkte kun paa Mad og Mad. Han saa for sig alle de bugnende Borde, hvormed han i sin Rigdoms Dage havde trakteret sine Venner til Ære for den Dame, hvem han nu ikke havde Fugls Føde at byde. Han tænkte paa Duerne, de havde ladet ligge derude paa Engen, naar Falken ...

Falken! Han fo'r gennem Stuen og stødte til Stangen, hvor den sad, saa Bjælden ringlede. Falken! Den sad paa sin Stang og sov uden Hætte. Han greb den i sine Hænder, følte paa den, at den var fed, tænkte, at det var Føde værdig en saadan Dame, og drejede uden flere Tanker Halsen om paa den. Da Konen i det samme kom fra Haven med Favnen fuld af Salat, kastede han hende Fuglen i Hovedet og befalede hende at plukke den hastigt og stege den omhyggeligt paa Spid.

Da Gentile førte sin Gæst til Bords, bredte han sin Kappe paa Stenbænken, hvor hun skulde sidde. Han stod ved hendes Side og bød hende først. Han havde 147ikke Tanke for andet end at tjene hende. Hun var sulten og blev ved at spise for at udsætte sin Bøn. Men endelig sagde hun:

— Gentile, ikke for den Kærligheds Skyld, du har baaret til mig, men for dit ædle Sinds Skyld bønfaller jeg dig om Livet for min Søn. Thi uden din Hjælp maa han dø.

— Eders Søn, Giovanna? sagde Gentile, og hans Hjerte bankede. Kan jeg give Eders Søn Livet?

— Ja, Gentile.

De saa paa hinanden og blev begge som dryppende Blod.

— Jeg beder som Moder for min eneste Søn, Gentile. Du vilde forstaa mig, om du selv — — —

— Hvad kan jeg gøre for Eders Søn, Giovanna?

— Han er syg, Gentile. Han lever ikke, hvis du ikke hjælper ham.

— Hvormed, Madonna?

— Giv ham din Falk.

Taarerne dryppede fra Gentiles Øjne, saa hun hørte deres Fald paa Dugen. Saa stærkt sørger han over at skulle miste den, tænkte hun.

Men Gentile svarede:

— Siden det behagede Gud, Madonna, at jeg skulde kaste min Kærlighed paa Eder, har jeg ofte sørget over min tunge og onde Skæbne, men alt var for intet at lide mod den, som rammer mig nu, da I er kommen til mit fattige Hus. I, som aldrig vilde se til mig, da jeg var rig, beder mig nu om saa ringe Gave, at jeg maa græde over ikke en Gang at kunne give Eder den.

Han rejste sig, gik ud et Øjeblik, kom igen og lagde Falkens Næb og gule Kløer paa hendes Tallerken. Saa bøjede han Knæ for hende og rystede paa Hovedet.

Da græd Giovanna hedere, end da hun sad ved sin Søns Seng. Ikke da Beritola stod i Døren og med sin stumme Hulken sagde, at han var død, græd hun hedere.

Hun trykkede hans Hoved til sit Hjerte.

— Ligger Paradiset under dit Hjerte? Hvorfra kommer du, Giovanna?

— Gentile, hviskede hun, jeg er kun fra Staden med de skønne Taarne.